

7. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod és Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. december 16-i együttes nyílt ülésére

Tárgy: Horvátzsidány és Peresznye Községek Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálata

Előterjesztő: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Készítette: Horváthné Erdődi Annamária igazgatási ügyintéző

Tárgyalta: -

Tanácskozási joggal meghívott: -

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte: -

Törvényességi szempontból ellenőrizte: Fucinné Dorner Anikó jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban Ebktv.) 2021. július 1-jén hatályba lépő 64/B. § (1) bekezdése szerint a Kormány felhatalmazást kap, hogy rendeletben határozza meg a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) elkészítésének szempontjait és eljárását, a HEP felülvizsgálatának módját, és az elkészítésében részt vevőkkel szembeni követelményekre vonatkozó részletes szabályokat. Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése pedig előírja, hogy a HEP-et a törvény és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szempontok és eljárásrend, valamint azok figyelembevételével a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutató alapján kell elkészíteni. A módszertani útmutató bemutatja a HEP szabályozási és stratégiai kereteit, meghatározza a HEP helyzetelemzésének tartalmi elemeit (és azokhoz segítségül példákat is felsorol), valamint az intézkedési terv sablonját, illetve a HEP-pel kapcsolatos egyeztetési és összehangolási kötelezettségeket. Továbbá tájékoztatást ad az Országos Esélyegyenlőségi Mentorhálózat tevékenységéről.

A módszertani útmutató alkalmazását előíró jogszabályi rendelkezések **2021. július 1-től** hatályosak. Alkalmazni az ezen időponttól esedékes HEP áttekintés és felülvizsgálat, illetve új HEP elkészítésekor szükséges.

Az **Ebktv. 31. §-a** rendelkezik arról, hogy

- Magyarország települési (község, város és fővárosi kerületek) önkormányzatainak ötévente, **öt évre szóló HEP-t** kell elfogadniuk, amelyet **kétévente felülvizsgálnak**.
- A települési önkormányzat az államháztartás alrendszereiből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha **hatályos HEP-el rendelkezik**.

Fentiekre való tekintettel a 2023-ban elfogadott HEP-ek 2028-ig érvényesek, jelenleg a felülvizsgálat elkészítése vált szükségessé.

Kérem a melléklet intézkedési tervet jóváhagyni szíveskedjenek!

Horvátzsidány, 2025. december 3.

Horváthné Erdődi Annamária
igazgatási ügyintéző

Horvátzsidányi határozati javaslat:

**Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testületének
..../2025. (XII.16.) számú Képviselő-testületi határozata**

Horvátzsidány Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Horvátzsidány Község Önkormányzata 2023-2028. évre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta. Megállapította, hogy a helyzetelemzés és intézkedési terv helytálló, módosításra nincs szükség.
Felelős: Krizmanich István polgármester
Fucinné Dorner Anikó jegyző
Határidő: azonnal

Peresznyei határozati javaslat:

**Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének
..../2023. (XII.14.) számú Képviselő-testületi határozata**

Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Peresznye Község Önkormányzata 2023-2028. évre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját felülvizsgálta. Megállapította, hogy a helyzetelemzés és intézkedési terv helytálló, módosításra nincs szükség.
Felelős: Kornfeind József polgármester
Fucinné Dorner Anikó jegyző
Határidő: azonnal

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Peresznye Község Önkormányzata

2023-2028.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	12
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	59
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	66
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	74
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	83
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	84
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	85
1. A HEP IT részletei.....	85
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	85
Jövőképünk	87
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	88
3. Megvalósítás	91
3.1 A megvalósítás előkészítése	91
3.2 A megvalósítás folyamata	91
3.3 Monitoring és visszacsatolás	94
3.4 Nyilvánosság	94
3.6 Érvényesülés, módosítás	95
4. Elfogadás módja és dátuma	96

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Peresznye Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Peresznye (horvátul: Prisika) Vas megyében, az osztrák határ mellett, Kőszegtől 10 km-re észak-északkeletre a Kőszeg-Lövő út mellett fekszik, erdővel borított dombok közötti völgyben.

Neve is a horvát vágás, irtás szóból ered.

Az Írott-kő Natúrpark Egyesület része.

Szomszédos települései Horvátzsidány és Répcevis, azonban Kiszsidány és Csepreg községek külső területeivel is határos. Közigazgatásilag a Kőszegi Járáshoz tartozik, a Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal egyik tagtelepülése.

A község területe 10,73 km².

Peresznye története

A jelenlegi horvát nemzetiségűek lakta település okleveles említése 1195 körülről származik, mint a borsmonostori apátság birtoka, melyet Bors Domonkos adományozott a rendnek. A települést valószínűleg már a középkorban szláv nyelvű népesség lakta, erre utal a Prezena, Proescie névalak. Az 1532-es pusztító török hadjárat után Jurisics Miklós horvátországi birtokairól horvátokat telepített be, s azóta is túlnyomórészt horvát nemzetiségűek lakják. Napjainkra az asszimiláció foka már elég jelentős, így a lakosság 16,57 %-a vallja csak horvát anyanyelvűnek magát.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A 16. században a Jurisics család kihaltával a Nádasdyaké lett. Az ő idejükből származhat a kastély legkorábbi magja, hiszen Esterházy Dániel 1727-ben már egy meglévő épület átalakításával, bővítésével építette fel a barokk kastélyt. Az épületet a továbbiakban is, egészen a 19. század közepéig az ő utódai lakták és alakították át kisebb-nagyobb mértékben minden generáció

életében. 1851-ben még gr. Esterházy Ferenc a birtokos, ezt követően élt rövid ideig – mint a kiskorú Esterházy János vagyonának gondnoka – az épületben gróf Széchenyi Ferenc haláláig, 1858-ig (nem azonos a Magyar Nemzeti Múzeum alapítójával). Az épület és a birtok 1866-ban a Trautmannsdorf-Weinsberg grófi családé, majd házasság révén utolsó főúri birtokosáé, a gróf Berchtold családé lett.

A kastély eklektikus átépítése a későbbi külügyminiszter gróf Berchtold Lipót szüleinek megrendelésére készült el 1882-ben. Az első világháború megkezdéséhez ürügyet szolgáltatató ultimátum megfogalmazója ebben az épületben hunyt el 1942. november 21-én.

A település fejlődésének meghatározó tényezője volt a mindenkorú útrendszer. Kialakulásánál a Köszeget Lövővel összekötő régi út is szerepet játszott. A régi Fő utca (ma Hunyadi János u.) kialakulásának okozója azonban egy a környék kora Árpád-kori központját, a locsmándi ispáni várat a Répce-vidék legjelentősebb városias központjával, Csepreggel összekötő út lehetett. A határ nyugaton messze elnyúlik Borsmonostor irányába.

Peresznye 1950-ig Sopron vármegye Csepregi járásához tartozott, ezt követően Vas vármegyéhez csatolták.

A község egyik legfőbb vonzerejét a Kastélypark területén található Halastó jelenti. Korábban horgászni kizárólag engedéllyel lehetett, ma már bárki horgászhat, azzal a feltétellel, hogy a kifogott halat visszadobja. A helyi horgászok gyakran rendeznek versenyeket maguk közt, például a 24 órás horgászversenyt.

A halastó partján álló platánfa Peresznye büszkesége. Platanus Occidentalis; átmérője 3,30 m, körmérete 1036 cm, kora kb. 2-300 év, Magyarország egyik legnagyobb

platánfája.

A 6,7 hektáron elterülő kastélypark területén emellett számos értékes fenyő, lombosfa és cserjés található. Történelmi helynek számít, helyi védelem alatt álló terület, fenntartója az önkormányzat.

Vallás, kultúra

Peresznye tősgyökeres lakosai megőrizték nemzetiségi kultúrájukat az évszázadok folyamán, s ma is a Jurisics által betelepített horvátok leszármazottainak vallják magukat.

A horvát nép életében már az óhazában is jelentős szerepet töltött be a keresztény vallás, Cirill és Metód szláv püspök jóvoltából már a 7. században felveszik a kereszténységet, és élnek azóta is a keresztény hit szellemében. Az új hazában elsősorban a falvak plébánosainak köszönhetően fennmaradt és él még ma is a horvát nyelv. Azok a falvak, ahol nem voltak horvát plébánosok teljesen elmagyarosodtak, csak különféle levéltári dokumentumokból tudjuk, hogy valaha éltek ott horvátok.

Már a középkorban is templomos hely volt Peresznye. Temploma keletre lejtő domboldalon épült. Körülötte helyezkedett el valamikor a falu régi temetője. Egy 1646-os Canonica Visitatio szerint

akkor „fallal körülvett és megerősített” volt, ami Sopron megye jelentősebb településeinek plébániatemplomainál gyakori volt. A templom kegyurai a közeli kastély mindenkori urai voltak. Így nem véletlen, hogy legjelentősebb barokk építkezései az Esterházy grófoknak köszönhetők. Első nagy barokk kiépítése a kastéllyal párhuzamosan 1727-ben készült el gróf Esterházy Dániel jóvoltából.

A községben Római Katolikus egyházi szervezet működik. A település temploma a Szent Egyed templom, műemlék épület. Keletelt, egyhajós, szentélye a nyolcszög három oldalával záródik, tornya a nyugati homlokzat elé lép. A négyszintes toronytestet falsávok keresztezik, az emeleteket falsávok választják el. Kapuja egyenes záródású, tagozott, szalagkeretes, szemöldöke alatt puttókkal keretezett táblán horvát nyelvű felirat „Hiža moja je hiža bogomolje” (Az én házam az Isten háza) olvasható. A toronytesten több lőrésablak, felül váll- és záróköves, félkörzáródású harangablakok láthatók, könyöklőjük alatt kördísszel. Az egyszerű párkány fölött nyolcszög falazott sisak emelkedik, sarkainkőbábdísszel. A hajótestet lizénák tagolják. Északi oldalán a sekrestye, déli oldalán kapuelőépítmény és a fenti kápolna csatlakozik a hajótesthez. A déli falon három, a kápolnán és az apszison kettő, a harangablakokkal azonos nyílás látható, a szentély végfalán körablak. Nyeregtető, cserépfedés. A templomkertben fészület (1888), az északi falnál világháborús emlékmű. A templomkert nyugati végénél látható kőfal mentén sírkövek, kis kápolna. A templomot egykor fal vette körül, mára a falnak kb. 1/5-öde maradt csak meg. A templom teljes külső felújítása 2012-ben megtörtént.

A templombelsőt dongaboltozatos toronyalj és fiókos dongaboltozatos karzatalj jellemzi. Ez vezet a fiókos dongaboltozattal fedett templomtérbe, melynek falát kis kiülésű toszkán falpillérek nyugvó hevederek öt szakaszra osztják. Boltozott szentélye szintén fiókos kialakítású. A hajó nyugati végében pillérek támaszkodó, három félköríves nyílású karzat átalakított mellvéddel. Az északi hajófalán a lándzséri kamalduli kolostorból származó barokk festmények (1750) található.

A településen található Horvát Katolikus Múzeum, melyben a Magyarországi Horvátok

Keresztény Gyűjteménye című állandó kiállítás tekinthető meg. A gyűjtemény jelentős része Dumovits István horvátzsidányi esperes ajándéka. A tárlat, valamint a múzeum 2009-ben nyitotta meg kapuit. A magyarországi horvátok számára jelentős és fontos kultúrtörténeti emlékeket, egy kettőezer-ötszáz horvát nyelvű könyvből álló könyvgyűjteményt és 242 tárgyi emléket tartalmazott. A gyűjtemény napjainkban is folyamatosan bővül.

A községben két szervezet folytat aktív tevékenységet:

Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Az Egyesület 1887-ben alakult, 1992-től helyileg önálló egyesületként, majd 1998-tól kiemelten közhasznú társaságként működik. Taglétszáma 45 fő /25 férfi, 12 nő, 8 fő ifjúsági tűzoltó/. Az Egyesület alaptevékenysége a káresetek, tüzesetek megelőzése, valamint esetleges bekövetkezésük esetén azok gyors és szakszerű elhárítása. A Kőszegi Hivatásos Tűzoltó Parancsnoksággal együtt léptek be a Köztisztviselői Tűzoltóságba, ezért szükség esetén 15 községbe vállalják a vonulást 2 autóval ingyen és bérmentve. A nap 24 órájából,

12 órás rádióügyletet is ellátnak. Riasztásokat a 0630/2617380-as telefonszámon fogadnak. Évente átlagosan 10-15 esetben vonul az egység kárhelyre. A megyei és területi tűzoltóversenyek állandó résztvevői, csapatai (felnőtt, női, ifi) rendszeresen az első három hely egyikén végeznek.

Zviranjak Horvát Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesület

A hagyományápolás szándéka az 1990-es évek közepén éledt újjá Peresznyén. A kultúrcsoportok: néptáncscsoport, tamburazenekar, énekkar meg illetve újjáalakulása után Zviranjak /Forrás/ néven kezdték meg együtt tevékenységüket. Az egyesületnek jelenleg 63 tagja van, közülük napjainkban azonban nem mindenki aktív. A

tamburazenekaron kívül az énekkar az, mely jelenleg is rendszeresen tart próbát, illetve vesz részt különféle rendezvényeken, helyben illetve a környező horvátajkú településeken.

Az egyesület alapszabályában felvállalja a nemzetiségi kultúrértékek megőrzését, az identitástudat erősítését, és ebből a szempontból talán a legfontosabb szerveződés a községben.

Célja a község lakóinak az Alaptörvényben, a nemzetiségi törvényben és más jogszabályokban biztosított jogait, érdekeit képviselni és védeni, valamint segítség nyújtása jogok gyakorlásában. Szervező és felvilágosító tevékenységével ösztönzi a falu lakosságát, a községet érintő társadalmi, gazdasági, valamint kulturális feladatokban való aktív részvételre, a horvát identitástudat erősítésére. Tevékenysége során propagandát fejt ki a nemzetiségi jogok gyakorlására, hagyományainak ápolására, az anyanyelv és kultúra megőrzésére, továbbá fejlesztésére.

Céljainak megvalósítása érdekében együttműködik az Országos Horvát Nemzetiségi Önkormányzat szerveivel, más egyesületekkel, valamint azokkal a helyi szervezetekkel, intézményekkel és személyekkel, akik támogatják az egyesület céljait. Kapcsolatot tart fenn a környező országok horvát nyelvű lakosaival, testvér-települési kapcsolatot ápol a horvátországi Voloder valamint Siljakovina településekkel.

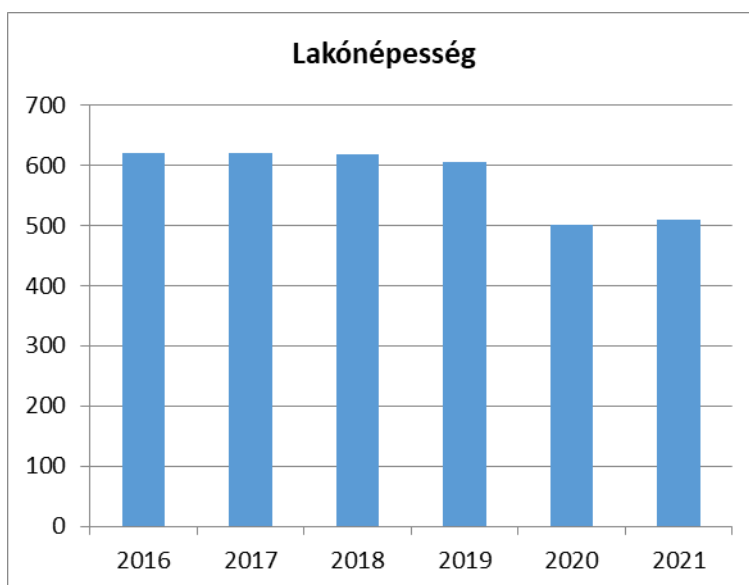
Az egyesület csoportjai számos kisebb, nagyobb kevésbé neves és nagynevű eseményen is részt vettek. Kiemelkedő ezek közül Horvátországban megrendezésre került 36. nemzetközi folklór szemlén való részvétel.

Peresznye lakónépességét tekintve a statisztikai adatok növekedést mutatnak. A településre beköltözők száma az utóbbi időben nőtt, új, fiatal családok költöztek a községbe, mely előidézi a népességszám növekedését.

A 2019-2020. közötti visszaesés oka, hogy a településen működő idősek otthona megszűnt, a lakókat kijelentették.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	619	bázis év
2017	620	100,16%
2018	618	99,83%
2019	604	97,57%
2020	501	80,93%
2021	509	82,22%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

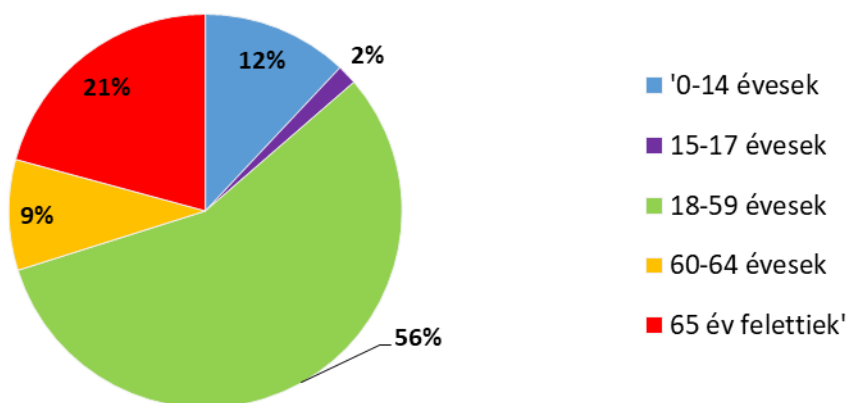

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

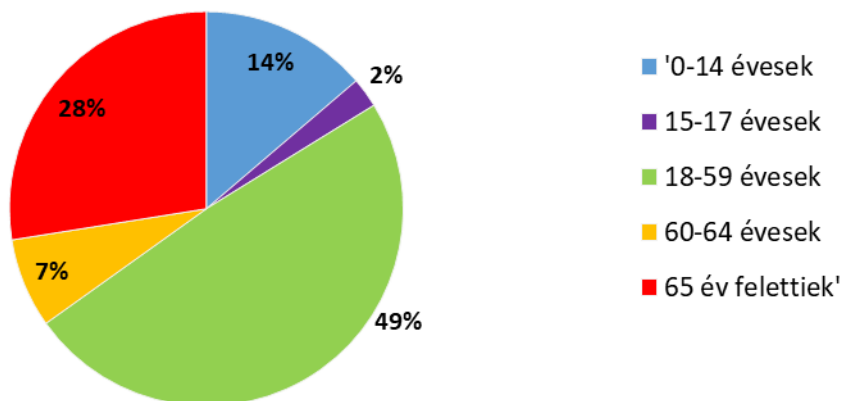
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	308	327	635	48,50%	51,50%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			14	2,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	37	45	82	5,83%	7,09%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	8	13	0,79%	1,26%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	174	160	334	27,40%	25,20%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	28	24	52	4,41%	3,78%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	64	90	154	10,08%	14,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

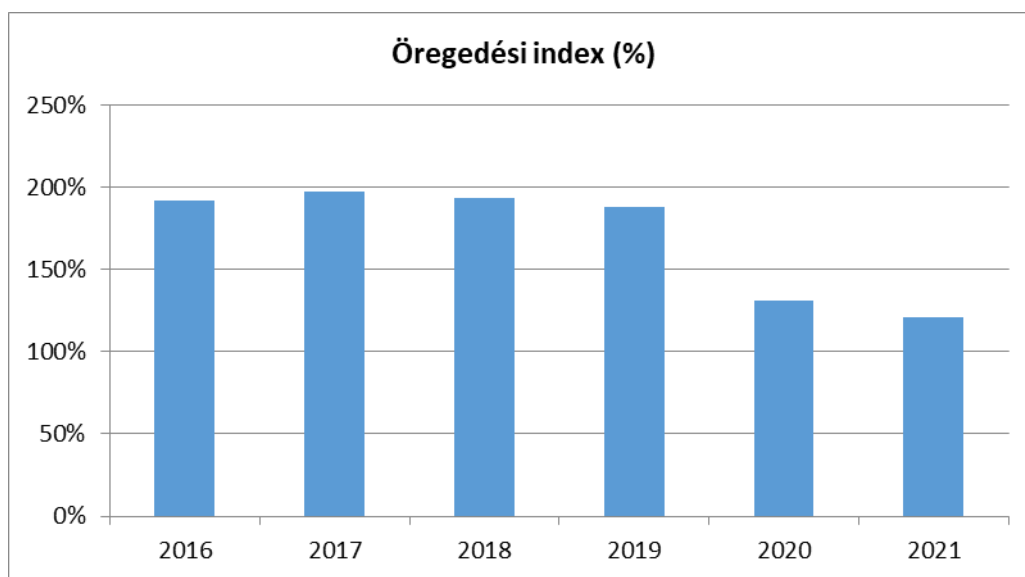
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

A településen élő különböző korcsoportokban a nemek megoszlási aránya közel azonos. Eltérés 18-64 évesek esetében tapasztalható, ahol egyaránt a férfiak többsége érvényesül. Így adódik az állandó népességen belüli férfi dominancia. A 65 év felettiak körében jelentős az egyedül élő idős nők, özvegyasszonyok száma.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	146	76	192,11%
2017	152	77	197,40%
2018	153	79	193,67%
2019	154	82	187,80%
2020	105	80	131,25%
2021	103	85	121,18%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index kiugró értékeket mutat, melynek értelmében, a faluban közel duplája a 65 év felettiak száma a 14 év alattiakénak. Peresznye esetében ez egyértelműen köszönhető volt a két szociális otthonnak, hisz lakóik zöme idős, 65 év feletti. A 2019-ben megszűnt szociális otthonnak köszönhető, hogy akkor és a következő években, már nem ilyen magas a különbség, hisz az állandó népesség összetétele megváltozott.

Az előregedés jelensége ezt leszámítva sem zárható ki, hiszen országosan jellemző problémával állunk szemben. Habár az utóbbi időben nőtt a gyermekvállalási kedv, ennek mértéke még mindig nem éri el a halandóság mértékét.

A lakosság számának megtartása, illetve növelése, valamint a népesség „fiatalítása” érdekében az önkormányzat eszköztára sokoldalú. Ezek egyrészt a fiatalok betelepítésére, helyben tartására másrészt a gyermekvállalási hajlandóság fokozására kell, hogy irányuljanak.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	16,81
2017	32,28
2018	42,00
2019	3,27
2020	-152,04
2021	5,94

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázat adataiból láthatjuk, hogy az állandó jellegű odavándorlások számában, valamint az elvándorlások számában is csökkenés tapasztalható évről-évre. Ennek következtében az egyenleg is csökken, de egyelőre az odavándorlások nagyobb száma még biztosnak mutatkozik.

Természetesen ez is, mint a korábbi statisztikák a népességszámot, öregedési indexet tekintve sem mutat valós képet. Az állandó jellegű odavándorlások számának csökkenését többek közt a munkaerőpiac helyzete, a munkalehetőségek szűkössége mellett az eladásra kínált, beköltözhető ingatlanok kis száma okozza. A településen eladásra kínált ingatlanok árai a helyi viszonyokhoz képest az egekbe szöktek. A magántulajdonosok mindenféle korlát nélkül szabják meg az eladási árakat, inkább birtokolják az ingatlant, bízva a későbbi értéknövekedésnek. Az építési telkek száma is csekély, szűkösek a lehetőségek. Az elvándorlások számának növekedését szintén a munkaerőpiaci helyzet, továbbá a közlekedési viszonyok okozzák.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-18,21
2017	-30,67
2018	-42,00
2019	-36,01
2020	-27,15
2021	-3,96

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázat és grafikon adataiból egyértelműen látszik, hogy Peresznye esetében is érvényesül az a tendencia, hogy a halálozások száma jelentős mértékben meghaladja az élve születéseket. Ez sajnos, teljes mértékben egybeesik az országos tendenciákkal, hiszen hazánk népessége 1981. óta folyamatosan csökken. Ismét meg kell említeni azonban a szociális otthonok jelentőségét a halálozások magas számában, hisz az ott élők többnyire mind időskorúak.

Egyik legnagyobb országos gazdasági-társadalmi probléma a társadalom elöregedése, s ennek következtében, ill. a természetes életkor kitolódásával, a gazdaságilag aktív népesség arányának csökkenése. Az előrejelzések a térség lakosságának növekvő mértékű öregedésével számolnak, ugyanakkor ennek tendenciája – a számítások szerint – Vas vármegyén belül a Kőszegi Járásban lesz a legkedvezőbb.

Értékeink, küldetésünk

Peresznye község az első Helyi Esélyegyenlőségi Programját 2013. évben fogadta el. Feladatunk a településünkön lévő esélyegyenlőség szempontjából megcélzott célcsoportokra vonatkozó adatok összegyűjtése, elemzése, összehasonlítása megyei országos adatokkal. Feladatunk továbbá, hogy a helyzetfelmérés adataiból intézkedési tervet készítsünk, amely segítségével biztosíthatjuk az esélyegyenlőség szempontjából fókuszban lévő csoportok felzárkózását, hátrányaik csökkentését-megszüntetését, mind az oktatás, lakhatás, foglalkoztatottság, szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés területén.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Peresznye Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Peresznye község Önkormányzata Képviselő-testületének rendeletei:

- Peresznye Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2021. (VIII. 5.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról
- Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (XI.07.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól
- Peresznye Község Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2016. (IX.30.) önkormányzati rendelete Az egészségügyi alapellátási körzetekről
- Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 12/2020. (XI.18.) önkormányzati rendelete a falugondnoki szolgálatról
- Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2021. (XII. 16.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról
- Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2015. (X.26.) önkormányzati rendelete a helyi civil szervezetek, alapítványok, egyházak pénzügyi támogatásáról

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Horvátzsidány Község Önkormányzata a fenntartó a Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephelye, valamint a Tücsök Bölcsőde tekintetében, ahova a peresznyei gyermekek is járnak. A körzeti általános iskola a Sárvári Tankerületi Központhoz tartozik, és a Bersek József Általános Iskola Horvátzsidányi Tagiskolájaként működik. Peresznye község Önkormányzata feladat-ellátási szerződést kötött Kőszeg Város Önkormányzatával a Kőszegi Szociális Gondozási Központ által ellátott szociális feladatokra. Az állami támogatáson felül a feladat-ellátási szerződés szerint történik a hozzájárulás pénzügyi rendezése. Az önkormányzat az alábbi szociális alapszolgáltatásokat biztosítja Kőszegen keresztül:

- családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás,
- idősök nappali ellátását (Nappali melegedő)

Szakosított ellátásként – átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt (Időskorúak Gondozóháza, Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye) nyújt.

Peresznye Község Önkormányzata biztosítja:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás (Horvátzsidánnyal közösen),
- falugondnoki szolgálat.

A kötelező alapellátás feladatainak biztosítása tekintetében a község teljes közigazgatási területe egy ellátási körzetet képez.

A szociális szolgáltatások iránti kérelmet a Községi Szociális Gondozási Központhoz kell benyújtani a polgármesternek címezve. A szociális szolgáltatások megállapításának jogát a Képviselő-testület a polgármestere ruházza át. A szociális szolgáltatási formák igénybevételének megkezdésekor a megállapodást az intézmény vezetője köti meg az ellátást igénybe vevővel, illetőleg törvényes képviselőjével.

A Bersek József Általános Iskola Pedagógia Programjában rendelkezik az esélyegyenlőségről. A tagóvodában és az iskolában is a nemzetiségi nevelés fontos szerepet tölt be, melyhez igazodik a program.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A 2022. évi népszámlálási adatok összehasonlítása a 2011-es és a 2001-es adatokkal a nemzetiségek tekintetében. Megdöbbentő a horvát nemzetiségi adat, mely amiatt lehet, hogy nem volt kötelező válaszolni, sokan online töltötték ki az adatszolgáltatást, melyben tovább lehetett egyszerűen lépni a kitöltésben, míg korábban a papíralapú felmérésben többször rákérdezett a biztos, hogy melyik nemzetiséghez tartozik az illető.

Így viszont megállapítható, hogy a 2001-es adatokhoz képest 68,62 %, 2011-hez viszonyítva 61,13 %-al esett vissza a magát horvátnak valló és ennek 62,14 %-a az, aki horvát anyanyelvű is.

Az összlakossághoz viszonyítva viszont csak 27.23 % a nemzetiségi hovatartozást nyilatkozók száma, míg 2001-ben 34,95, 2011-ben pedig 36,28 % volt.

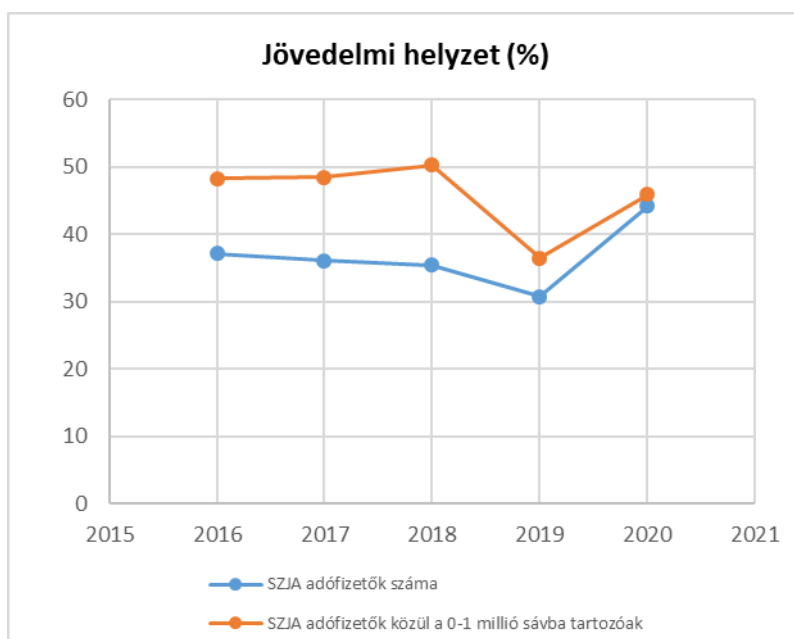
Népszámlálás éve		2022	2011	2001
Település, járás, vármegye, régió	Települési adatok, népesség			
. . . . Peresznye	Nemzetiség	525	645	615
	- Hazai nemzetiségű	143	234	215
	- - Horvát nemzetiségű	140	229	204
	Anyanyelv	525	645	615
	- Hazai nemzetiségi anyanyelvű	89	220	241
	- - Horvát anyanyelvű	87	218	232

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2016	37,08	48,29
2017	36,03	48,46
2018	35,40	50,22
2019	30,71	36,41
2020	44,12	45,90

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzete az országos átlagot tekintve átlag feletti, ez Ausztria közelségének, az ottani munkaerőpiacnak köszönhető.

Peresznyén szegregált, mélyszegénységben élő, elszigetelt telep nincs.

A szegénységben élő, veszélyeztetett családok problémáinak hátterében a munkanélküliség, esetenként az iskolázottság hiánya áll.

A település önkormányzata lehetőségeihez mérten igyekszik segítséget nyújtani az arra rászoruló családoknak. Az önkormányzat által adható támogatásokat Peresznye község Önkormányzata Képviselő-testületének rendeletei szabályozzák.

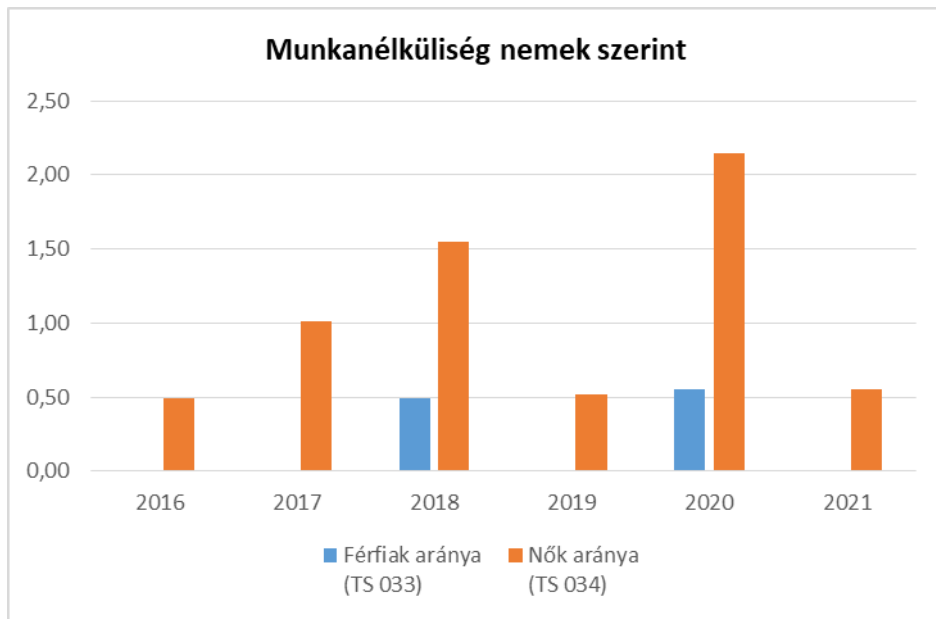
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

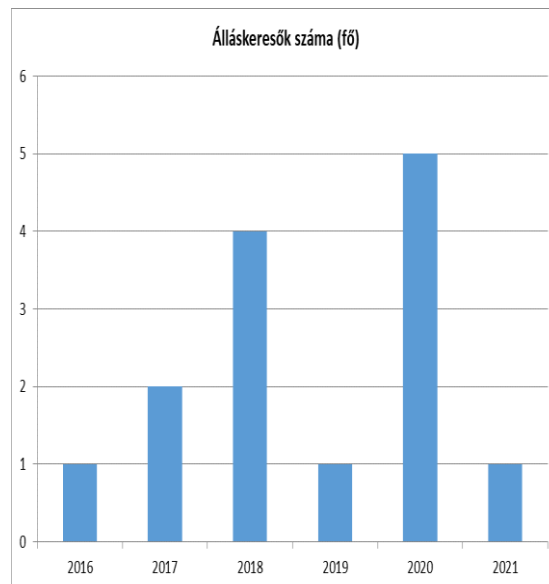
3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	0,00	0,49	0,25%
2017	0,00	1,01	0,51%
2018	0,49	1,55	1,02%
2019	0,00	0,52	0,26%
2020	0,55	2,15	1,35%
2021	0,00	0,55	0,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

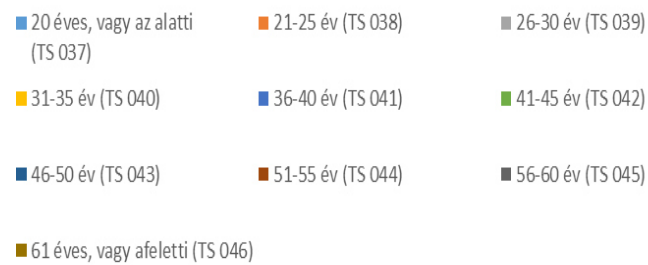
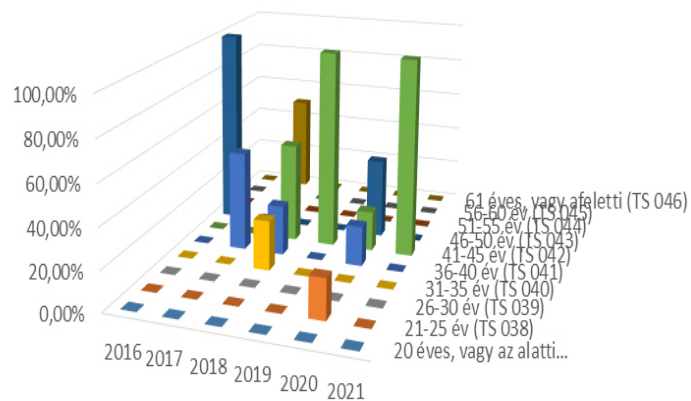

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	1	2	4	1	5	1
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	20,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	25,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	0,00	1,00	1,00	0,00	1,00	0,00
	%	0,00%	50,00%	25,00%	0,00%	20,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	2,00	1,00	1,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	50,00%	100,00%	20,00%	100,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	2,00	0,00
	%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	40,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

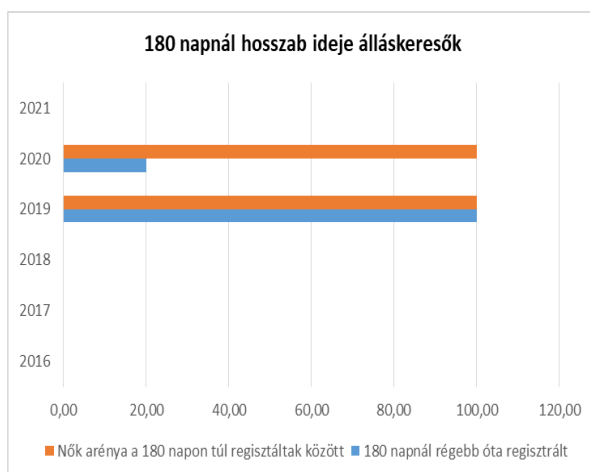

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	0,00	0,00
2017	0,00	0,00
2018	0,00	0,00
2019	100,00	100,00
2020	20,00	100,00
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatait tekintve megállapítható, hogy Peresznyén a munkanélküliségi ráta alacsony, az utóbbi években mindig 1 % alatt maradt. Az adatok az országos, régiós, megyei és járási ráta értéke alatt maradnak. A munkanélkülieken belül a nemek megoszlási aránya változó, de az utóbbi időben a nők körében jellemzőbb a munkanélküliség.

A munkanélküliségi ráta alakulásánál a korcsoportok szerinti megoszlás egyenletes, szinte minden korcsoportban van 1-1 munkanélküli, ezáltal messzemenő következtetéseket nem tudunk levonni. 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában.

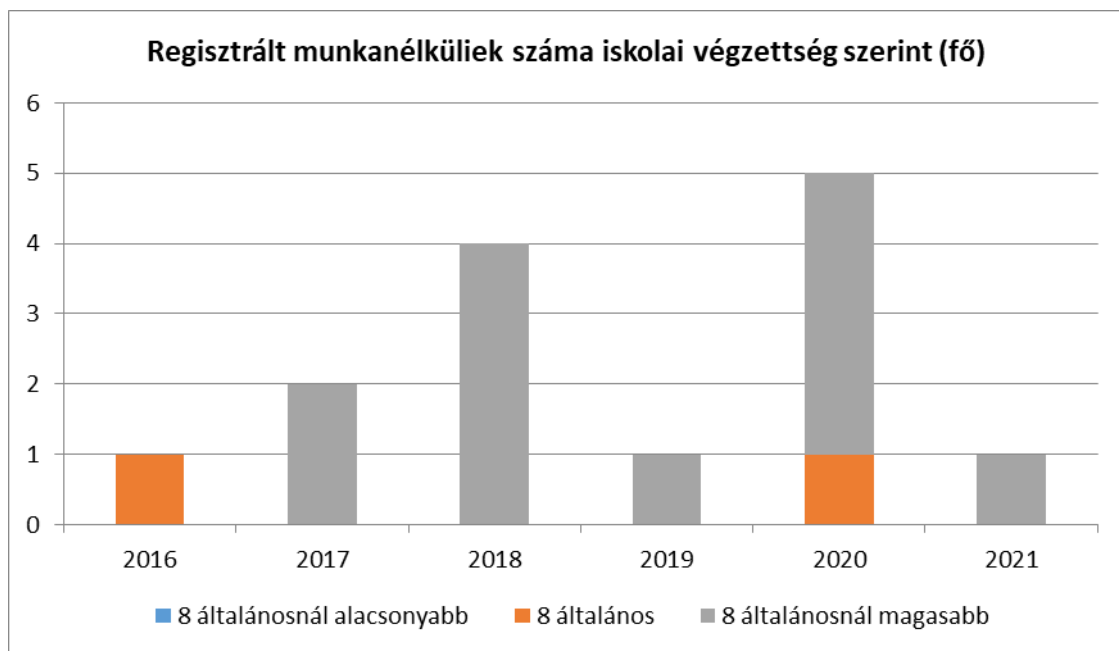
A táblázat és a diagram adataiból megfigyelhető a regisztrált munkanélküliek körében jelentős a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek aránya, ezen belül pedig a nők esetében emelkedés figyelhető meg.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresőik megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	1	0	0,00%	1	100,00%	0	0,00%
2017	2	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2018	4	0	0,00%	0	0,00%	4	100,00%
2019	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%
2020	5	0	0,00%	1	20,00%	4	80,00%
2021	1	0	0,00%	0	0,00%	1	100,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Az önkormányzat igyekszik a közfoglalkoztatásba bevonni az aktív korúak ellátására jogosult személyeket, ezzel is segítve megélhetésüket, valamint a munkaerőpiacra való visszatérésüket. A közfoglalkoztatásban elvégezendő feladatok többnyire parkfenntartási, köztisztasági feladatok, illegális szemétkerakók felszámolása, zöldterületek rendben tartása stb.

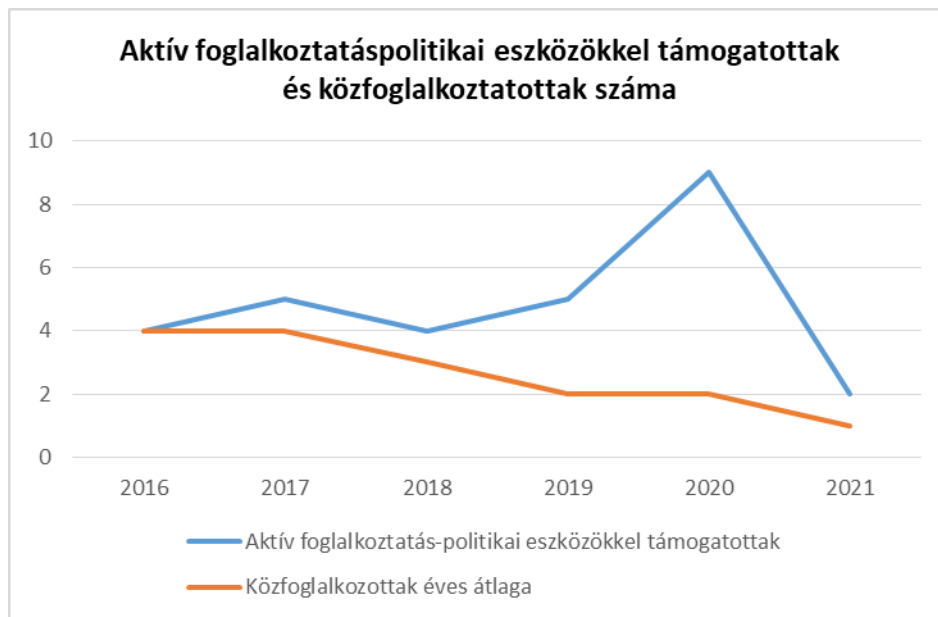
Az érvényben lévő jogszabályok szerint bizonyos szabálysértések miatt kirótt pénzbírságok közérdekű munkával megválthatók, ezt a település önkormányzata biztosítani tudja.

A közfoglalkoztatás keretében az önkormányzatnak a regisztrált álláskereső foglalkoztatására van lehetősége, amely kedvező egyrészt a munkavállalónak, másrészt kedvező a településnek is, hisz a közfoglalkoztatott munkája nyomán szépül a település.

Olykor azonban nehézségekkel is számolni kell. A különböző elvégezhető tevékenységek összhangja nem feltétlen biztosítható. A gondot az általános közfoglalkoztatási problémák jelentik, vagyis a közfoglalkoztatásba bevont személyek alacsony iskolai végzettsége, sok esetben az érintett személyek elavult szakmákra vonatkozó képzettséggel rendelkeznek. A gyermeket vállaló nők ismételt munkába állásuk esetében elhelyezkedési nehézségekkel küzdenek, a pályakezdők számára – gyakorlat hiányában – kevés elhelyezkedési lehetőséggel számolhatnak, s közfoglalkoztatásuk is több odafigyelést igényel. A közfoglalkoztatásban részt vevők nagy része hosszú évek óta munkanélküli és kevésbé motivált. A program hatékonyságát csökkenti a részt vevők nem kellő hozzáállása. A piaci feltételekhez képest az alul motiváltság következtében a munkavégzés hatékonysága 60-70% körül mozog.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	4	4
2017	5	4
2018	4	3
2019	5	2
2020	9	2
2021	2	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön elenyésző a közfoglalkoztatottak száma az aktív korúakhoz képest. Az országos viszonylatokhoz képest egyértelműen látszik, hogy Nyugat-Dunántúl jóval az országos átlag alatt van.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A község lakossága számára fontos lenne, olyan ismertető anyagok készítése, lakossági tájékoztató fórumok, valamint más típusú programok, rendezvények támogatása, segítése, melyek előmozdíthatják az esélyegyenlőségi program célcsoportját jelentő emberek kedvezőbb társadalmi integrációját. Az önkormányzat támogatná továbbá a jogsértésekkel szembeni fellépés lehetőségeire vonatkozó, mindennemű tájékoztatási lehetőséget, valamint saját eszközeivel (önkormányzati hirdetőtábla stb.) népszerűsíteni azokat. A megvalósítás a tervezési ciklusban folyamatosan az éves költségvetés keretein belül – a pénzügyi lehetőségek függvényében – lenne lehetséges.

Peresznyén és környéken is kevés a munkalehetőségek száma. Az önkormányzat fenntartásában nincs intézmény. A településen működő óvoda is csak kis létszámú foglalkoztatottat tud alkalmazni, illetve a vállalkozások sem képesek jelentős munkahelyet kínálni a lakosság számára. Néhány kisvállalkozás erősödni látszik, ahol tovább bővül a munkahelyek száma kb. évente eggyel.

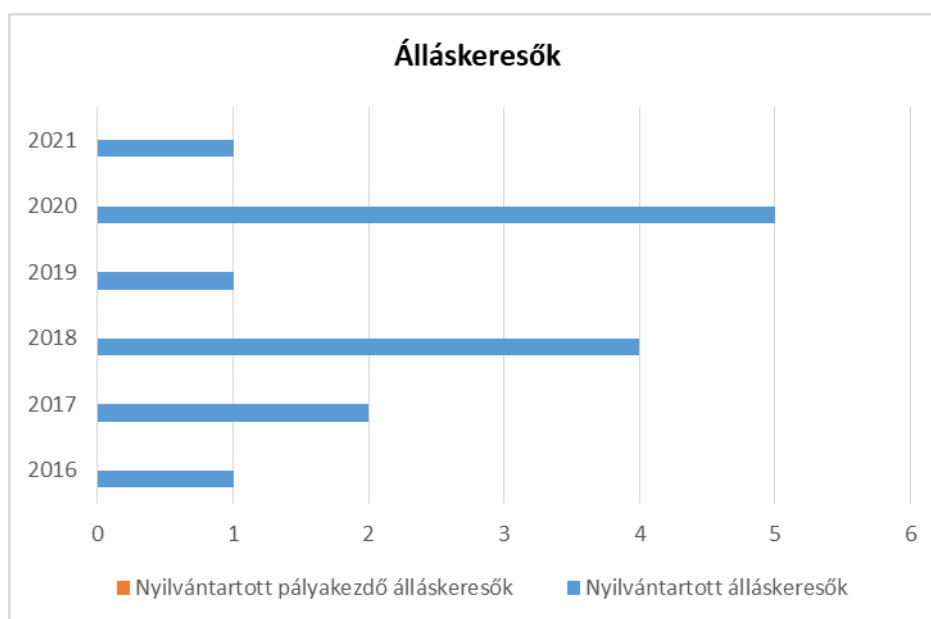
Peresznye aktív korú lakosságának jelentős része a közösségi közlekedés eszközeivel könnyen megközelíthető és elérhető nagyobb munkaerő-piacot biztosító településeken találja meg a megélhetését biztosító munkahelyet, így például Kőszegen, Szombathelyen, Csepregen, Bükön, Horvátzsidányban, Zsírán és nem utolsósorban Ausztria közelségének és az ottani munkaerőpiacnak köszönhetően Ausztriában.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A településen a fiatalok foglalkoztatását, az oktatásból a munkaerő-piacra való átmenetet megkönnyítő programok, képzések, továbbképzések nincsenek. Ezen lehetőségek szintén csak a környező nagyobb településeken, városokban érhetőek el, többnyire a járási hivatalok foglalkoztatási szervein, valamint magukon a középiskolákon keresztül.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	1	0
2017	2	0
2018	4	0
2019	1	0
2020	5	0
2021	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A településen középfokú oktatási intézmény nem működik, de közösségi közlekedés eszközeivel – helyközi járatú autóbusz, Kőszeg-Szombathely között közlekedő vonat – elérhetők a térség intézményei, ahol a munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek, szakképzéshez, felnőttképzéshez hozzá lehet férni.

A település részt vett korábban több foglalkoztatási programban is. Lehetőségeihez mérten megragad minden ilyen lehetőséget.

A meghirdetett nyári diákmunka programban is jelentős számú 16-25 éves korú gyerek vesz részt a 4 faluban. Peresznyén 2023-ban 4 hétig 1 fővel vett részt. Falugondnoki feladatokban segített.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A településnek nincs saját intézménye.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Elmondható, hogy Peresznyén a foglalkoztatás területén az elhelyezkedni kívánó lakosságot semmilyen hátrányos megkülönböztetés nem éri, inkább a segítő szándék a jellemző. Ez azonban már nem helytálló kijelentés, ha azt vizsgáljuk, hogy érvényesül-e az esélyegyenlőség a városon – például Kőszegen, Szombathelyen – elhelyezkedni akarók esetében. Mint minden kistelepülésen élő, a peresznyei lakosság is szembesül azon problémával, hogy a helyben foglalkoztatás jóval kedvezőbb a munkáltatóknak, s éppen ezért sok esetben nem a szakmai tudás, rátermettség az, ami dominál egy-egy állaspályázatnál. A közösségi közlekedés Peresznyén nem igazán kedvező.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A településen rendelkezésre áll könyvtár, mely a megyei könyvtárnak fiókkönyvtára. Itt találhatóak olyan könyvek, melyek segítik a digitális világban való eligazodást és rendelkezésre áll kettő db asztali számítógép, melyet könyvtári nyitvatartási időben bárki igénybe vehet.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az álláskeresői járadékban részesülők váltakozó az utóbbi 5 évre vetítve. Nem túl magas a számuk még így sem, de valószínűsíthetően ennél magasabb a valóságban, hiszen itt nem jelennek meg azon munkanélküliek, akik nem regisztráltak a járási hivatal foglalkoztatási szervénél. Járadékra az a személy jogosult, aki álláskereső, az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik, kereső tevékenységet nem folytat, tehát munkaviszonyban nem áll, vállalkozói tevékenységet sem folytat és munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, számára pedig az illetékes járási hivatal foglalkoztatási szerve sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Járadékra nem jogosult többek közt a regisztrált pályakezdő valamint a GYED-en, GYES-en lévő kismama sem.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	0,25%	0	0,00%
2017	2	0,51%	2	100,00%
2018	4	1,04%	1	25,00%
2019	1	0,27%	0	0,00%
2020	5	1,58%	3	60,00%
2021	1	0,31%	0	0,00%

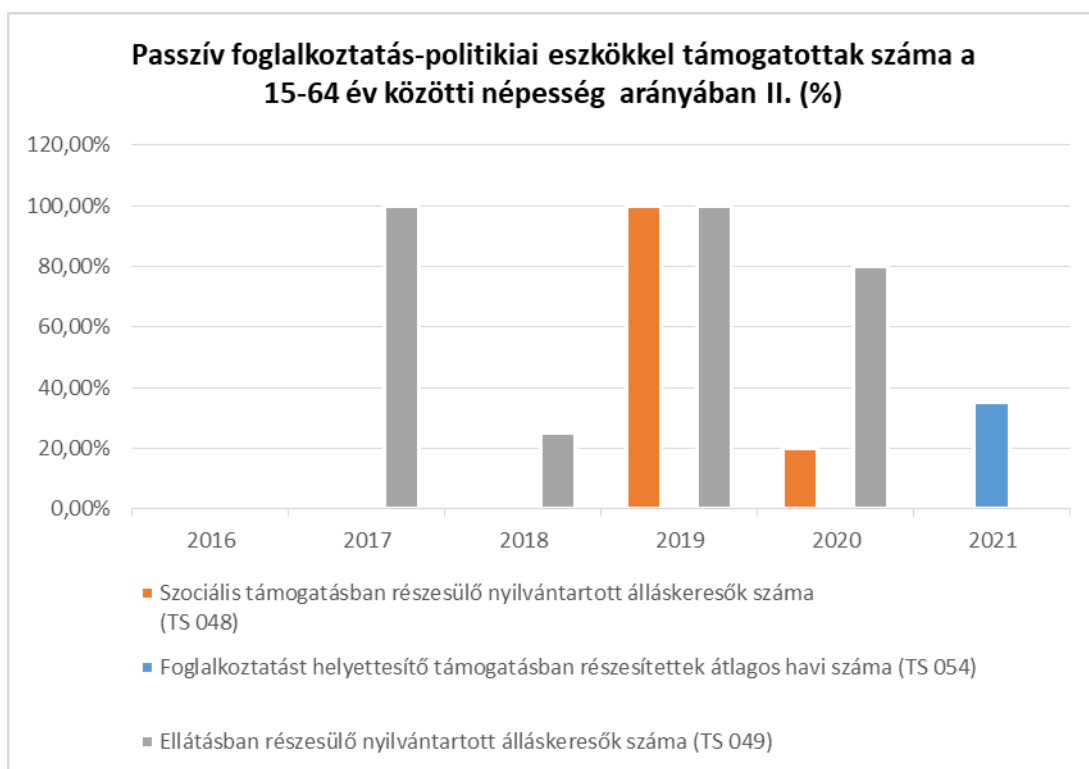
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
2017	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2018	0	0,00%	0	0,00%	1	25,00%
2019	1	100,00%	0	0,00%	1	100,00%
2020	1	20,00%	0	0,00%	4	80,00%
2021	0	0,00%	0	35,00%	0	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	5
2018	3
2019	3
2020	1
2021	1

Forrás: TelR, KSH

A statisztika szerint Peresznyén Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek mindig voltak. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásról nem áll rendelkezésre adat, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást rendszeresen igénybe veszik az arra rászoruló személyek, számuk az elmúlt években változó, inkább csökkenő tendenciát mutat.

Összességében megállapítható, hogy a munkaerő-piaci sikertelenség okai a településen:

- alul illetve túliskolázottság,
- 50 év feletti kor motiváltság hiánya,
- munkahelyektől való távolság, rossz közösségi közlekedés
- bejárás költségei,
- pályakezdők gyakorlat nélkül.

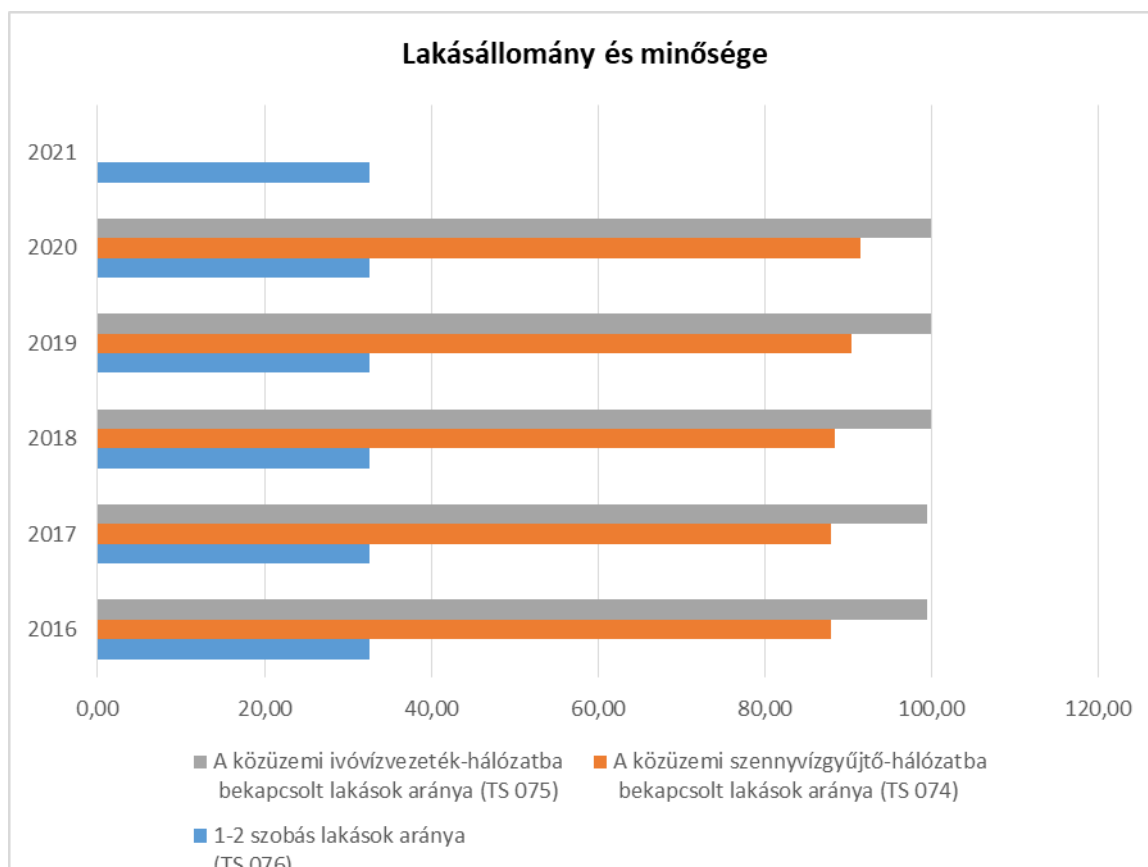
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	199	0	0,00	32,66	87,94	99,50
2017	199	0	0,00	32,66	87,94	99,50
2018	199	0	0,00	32,66	88,44	100,00
2019	199	0	0,00	32,66	90,45	100,00
2020	199	0	0,00	32,66	91,46	100,00
2021	199	0	0,00	32,66	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

Peresznye Önkormányzatának 2 bérlakás áll rendelkezésre, melyek folyamatosan ki is vannak adva.

2023-ban kiegészült egy bérlakással a másik kettő mellett, amelyet azonban pályázati úton sikerült kialakítani és felújítani, ahol meghatározták, hogy milyen munkakörrel rendelkező kolléga kaphatja meg, így szolgálati lakásként funkcionál.

b) szociális lakhatás

Szociális lakhatásra a településen nincs lehetőség és nincs is igény rá.

Hajléktalan személyről nincs az Önkormányzatnak tudomása. Azonban a felnőtt korúakra vonatkozó szociális gondolkodás helyi szabályairól szóló többszörösen módosított 7/2008. (V.15.) számú önkormányzati rendelet szerint a hajléktalan személyek átmeneti elhelyezését, a Szociális Gondozási Központ részeként működő Hajléktalanok Átmeneti Szállása (Kőszeg, Sáncárok u. 36.) biztosítja.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs a településen egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan.

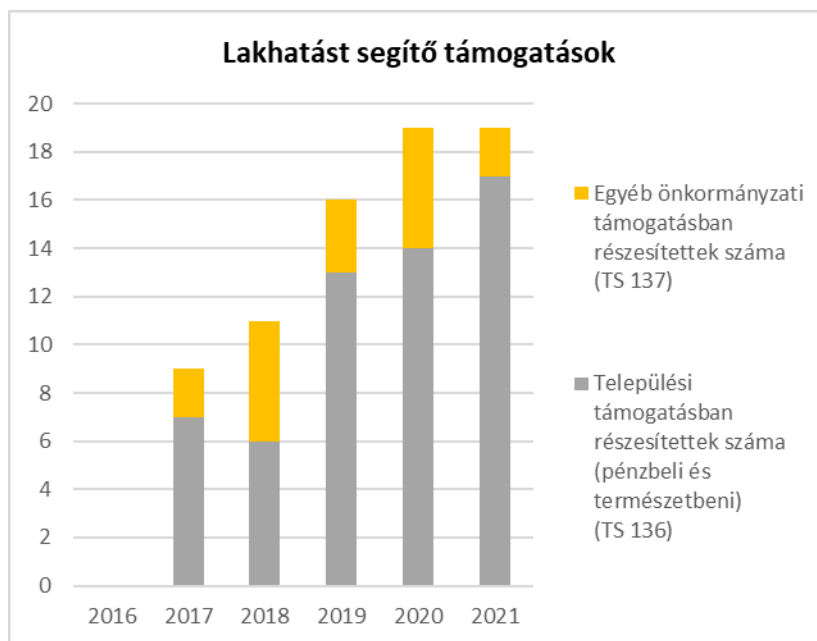
e) lakhatást segítő támogatások

Peresznyén a lakhatást segítő támogatások közül a felnőtt korúakra vonatkozó szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló többszörösen módosított 3/2009.(II.28.) számú rendeletben foglaltak szerint lakásfenntartási támogatásban tudta részesíteni az arra rászorulókat az önkormányzat. Ezen kívül a 11/2008.(XII.18.) számú rendelettel módosított 3/1995.(I.30.) számú rendelet alapján lakáscélú támogatást nyújt az önkormányzat azon házaspárok számára, akik az önkormányzat területén állandó bejelentett lakcímmel rendelkeznek és ténylegesen ott is laknak, az önkormányzat területén kívánnak építkezni, illetve lakást, lakóházat vásárolni.

Mindkét ellátási forma megszűnt. Jelenleg nincs ilyen jellegű támogatás.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	7	2
2018	6	5
2019	13	3
2020	14	5
2021	17	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Eladósodottság tekintetében nem állnak rendelkezésre adatok, de településünkön nem jellemző az eladósodottság.

- g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Peresznye településszerkezetére a tanyavilág nem jellemző.

A település teljes belterülete ivóvíz-, szennyvíz, villamos energia, földgáz és telekommunikációs hálózattal ellátott, a szolgáltatások a lakosság számára elérhetők. Az úthálózat aszfaltozott, többnyire jó minőségű.

A település Vas megye szélén, Győr-Moson-Sopron megye határán helyezkedik el. A közösségi közlekedés szempontjából így hátrányt szenved, köszönhetően a busztársaságok területi lehatárolásának. Távolsági buszjáratok – Szombathely-Sopron, Zalaegerszeg-Sopron – érintik a települést. Jelentősebb foglalkoztatási lehetőségek Bük, Csepreg és Sopron távlatokban csak többszöri átszállással érhető el. Vonatközlekedés legközelebb Kőszegen – 10 km – vehető igénybe.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Peresznyén szegregált, mélyszegénységben élő, elszigetelt telepek nincsenek.

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A szegregátum olyan egybefüggő lakóterület, amelyen az alacsony társadalmi státuszú családok koncentráltan élnek együtt; szegregátum alkothat egy önálló településrészt, de részét képezheti egy vagy több településrésznek is.

Szegregációval veszélyeztetett terület az olyan egybefüggő lakóterület, amelyen a társadalmi státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók, és közösségi beavatkozás nélkül előre vetíthető a szélsőséges társadalmi helyzet kialakulása.

Peresznyén sem szegregált, mélyszegélyességben élő, elszigetelt telepek, sem pedig szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

Peresznyén sem szegregált, mélyszegélyességben élő, elszigetelt telepek, sem pedig szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Peresznyén sem szegregált, mélyszegélyességben élő, elszigetelt telepek, sem pedig szegregációval veszélyeztetett területek nincsenek.

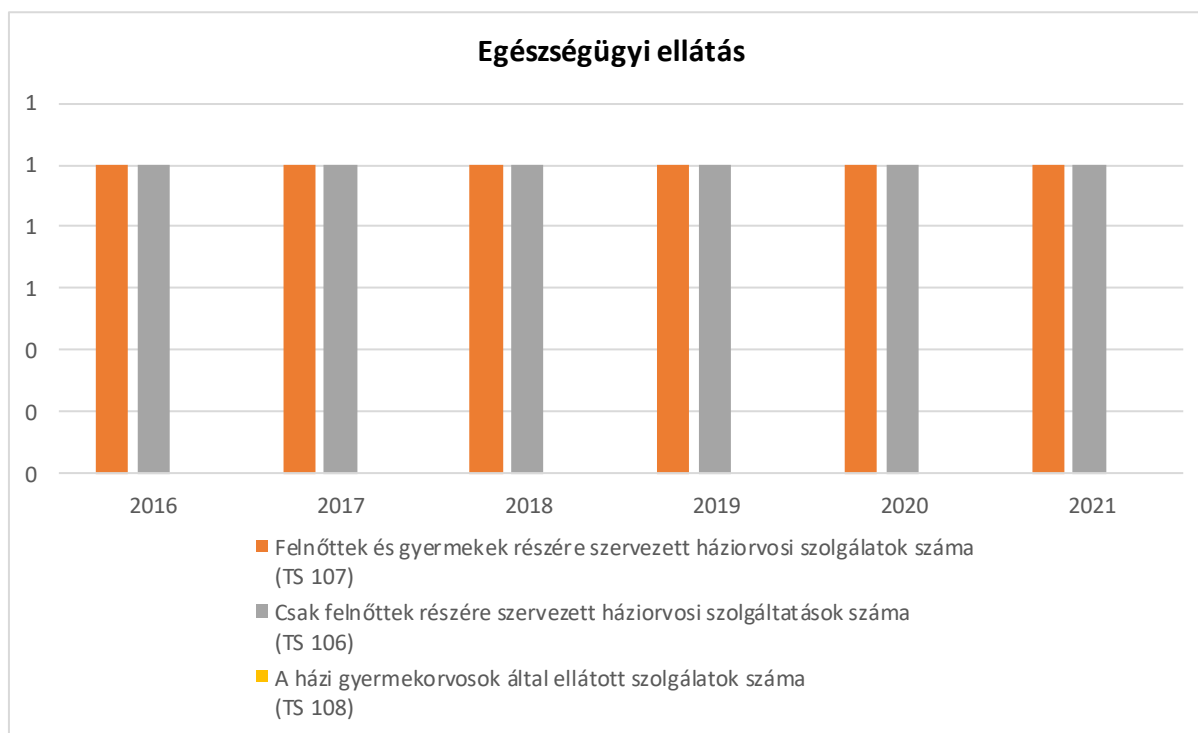
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen külön gyermekek részére szervezett gyermek és háziorvosi szolgálat nincs, ezt mutatják a statisztikai adatok. A horvátzsidányi körzeti orvos látja el a szolgáltatást, heti két alkalommal hétfőn délután és szerdán a délelőtti órákban, helyben. A háziorvos a felújított művelődési ház orvosi rendelőjében rendel, de a hét többi napján Horvátzsidányban felkereshető, továbbá házhoz hívható szükség esetén. A különböző szakrendelések – mint bőrgyógyászat, szemészet, ideggyógyászat, nőgyógyászat, fizioterápia – Kőszegen, Csepregen, Szombathelyen érhetők el.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek éves átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	1	0	0	0	0,00
2017	1	1	0	0	83	3,07
2018	1	1	0	0	85	3,58
2019	1	1	0	0	76	3,67
2020	1	1	0	0	69	3,00
2021	1	1	0	0	72	3,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátási igazolványok száma magába foglalja az alanyi jogon, nomatív és méltányossági jogon kiadott igazolványokat is. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási-támogatásba befogadott gyógyító ellátásokra: járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyszerekre – ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő, tb támogatott tápszereket is – a gyógyszerkeret erejéig, egyes, külön a biztonságos és gazdaságos gyógyszer – és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszályzó eszközöket is, a gyógyászati segédeszközök javítására és kölcsönzésére a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár erejéig, továbbá, az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra a közfinanszírozás alapjául elfogadott ár erejéig (pl. gyógyfürdő ellátás).

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A háziorvosi, mely egyben az iskolaorvosi szolgálatot is ellátja, a fogorvosi és védőnői szolgálat a gyermekek illetve a felnőttek körében is a kötelező szűréseket elvégzi. A védőnő havi rendszerességgel végez szűrővizsgálatokat az óvodában.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Peresznyén speciális rehabilitációs vagy gyógypedagógiai intézmény nem működik, azonban az arra rászoruló gyermekek számára az óvoda keretein belül lehetőség van egyéni fejlesztésre. Kőszegen a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani Intézményben működik kifejezetten a beszédhibával, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekeknek iskolarendszerben működő általános iskola illetve szakiskola, ahol többféle szakmát szerezhetnek.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Településünkön a Just Food Kft. látja el az óvodai és a szociális étkeztetést. Az étrend kialakításánál figyelembe veszik az érvényben lévő jogszabályi előírásokat valamint ajánlásokat. Sok zöldség, gyümölcs szerepel az étrendben, az édesítőszer és a só használatát mérséklék. Lehetőség van diabetikus, allergénmentes táplálkozásra is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Peresznyén sportegyesület nem működik, de ping-pong, akrobatikus rock and roll, zumba, gerinctorna is elérhető a fiatalabb és az idősebb korosztály részére is.

Egyéb sportprogramokat a környező településeken, Horvátzsidányban, Kőszegen lehet elérni. Korábban futball csapata és néptáncsoportja is volt településünknek, azonban mára ezek, remélhetőleg csak átmenetileg nem aktívak.

A gyermekek és a felnőttek is a horvátzsidányi horvát néptáncsoport tagjai.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Peresznye község Önkormányzata a személyes gondoskodást nyújtó ellátások körében szociális alapszolgáltatásként étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást, idősek nappali ellátását (Idősek Klubja, Nappali melegedő); szakosított ellátásként átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt (Időskorúak Gondozóháza – Kőszeg, Dózsa Gy. u. 24., Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye – Kőszeg, Sándorok u. 36.) nyújt.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevétele önkéntes. A szociális szolgáltatások iránti kérelmet a Kőszegi Szociális Gondozási Központhoz címezve kell benyújtani a polgármesternek. A szociális szolgáltatások megállapításának jogát a Képviselő-testület a polgármesterre ruházza át. A szociális szolgáltatási formák igénybevétele megkezdésekor a megállapodást az intézmény vezetője köti meg az ellátást igénybe vevővel, illetőleg törvényes képviselőjével.

Ezen felül az étkeztetést, falugondnoki szolgálatot az Önkormányzat szervezi meg. A házi segítségnyújtást Horvátzsidány Község Önkormányzatán keresztül látja el.

Az étkeztetést a Just Food Kft.-vel végzi, helyi főzőkonyhával, ahol helyiek dolgoznak.

A házi segítségnyújtásban 1 fő szakalkalmazott dolgozik, illetve a falugondnok is az önkormányzat alkalmazottja.

A kérelmezési eljárás hasonló az előzőben leírtakhoz.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Településünkön nincsen elérhető drogprevenciós szolgáltatás, de a Kőszegi Rendőrkapitányságon keresztül szervezhető, amennyiben a település szükségesnek látja.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés, vagy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtása során a településen nem történt. A Közös Önkormányzati Hivatal és a különböző intézmények dolgozói munkájuk során egyaránt szem előtt tartják az egyenlő bánásmód elvét, a hátrányos megkülönböztetés mellőzését.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A mindenkori helyi szociális rendelet hivatott szabályozni a szociális ellátások igénybevételeinek lehetőségeit.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: Önkormányzati adat

Népkonyha, népkonyhán kiosztott ételadag szám nincs a településen.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet leginkább a Művelődési Házban és a Kastélykertben mutatkozik meg. 2023-ben került átadásra egy Községi nemzetiségi ház, mely a kultúrcsoportoknak ad otthont és rendezvények megszervezésénél nagy segítséget jelent, öltözői és tárolásra alkalmas helyei miatt.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	881	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Az együttélésnek és az egymás iránti tiszteletnek hagyományai vannak a faluban, melynek továbbörökítéséért a település és a különböző egyesületek aktív tagjai sokat tesznek. Ennek ellenére szükség lenne további intézkedésekre, mely a horvát nyelv, kultúra fennmaradását biztosítaná.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A lakosság lehetőségeihez mérten törekszik a gyermekek, idősek, rászorulókat támogatására, nem csak helyi szinten. A helyben élők gyakran adományoznak ruházatot, bútorokat, alkalmanként élelmiszert valamint pénzt is a különféle adománygyűjtési akciók kapcsán. Az adománygyűjtési akciók fő szervezője a Római Katolikus Egyházközség, de a jó ügy az óvodások szívügye is, akik például korábban egy beteg kisfiúnak gyűjtöttek.

Különböző települési feladatoknál megoldásánál gyakran számolnak az önkéntesek segítségével, aktivitására. A falu és környezetének szebbé tételéért minden évben szemétszedés van, amin óvodások, iskolások és önkéntesek is részt vesznek. Alkalom adtán a helyi vállalkozók is rábírhatók az önkéntességre, adományozásra.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A 2.3. pontban bemutatott táblázatból jól látszik, hogy Peresznyén a legtöbb, a horvát nemzetiségű lakosság.

Kulturális identitásuk megőrzését leginkább a Zviranjak Horvát Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesületnek, mint civil szervezeteknek köszönheti, illetve a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat a legfőbb mozgató rugója jelenleg a falu kulturális életének.

Ezen felül a Római Katolikus Egyházközség horvát anyanyelvi szentmiséje, programjai segítenek az anyanyelv megőrzésében.

e) helyi lakossági önszerveződések.

A legfontosabb szerepet Peresznye község Önkormányzata, a Horvát Nemzetiségi Önkormányzat az Önkéntes Tűzoltó Egyesület valamint bár jelenleg csekélyebb aktivitással, de a Zviranjak Horvát Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesület játssza. Rajtuk kívül a Római Katolikus Egyházközség az, mely többnyire főleg vallási területen, de meghatározó jelentőségű.

Évente megrendezésre kerülő programok a hagyományos télűző farsang, Családi nap, falunap, szüreti bál, idősek napja, adventi gyertyagyújtás, Krampuszbemutató, falukarácsony valamint az év végi, Kastélykertben megrendezett Óévbúcsúztató.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen a Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint nem élnek romák, így nincs nemzetiségi önkormányzat sem.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rossz a közösségi közlekedés	Közösségi közlekedés fejlesztése iránti lobbizás
Horvát nyelv visszaszorulása	Horvát nyelvtanfolyam

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Demográfiai adatok szerint a településen a nők 3%-al többen vannak, mint a férfiak, a gyermekek száma 0-14 éves korban is a lányok javára 1,26 %-al magasabb, és 15-17 éves korban is 0,47 %-al többen vannak.

A településen a gyermekek helyzetét tekintve megfelelő az ellátások biztosítása. Van óvoda, a bölcsőde, általános iskola alsó tagozat pedig Horvátzsidányban biztosított, ahova a falugondnok szállítja a gyermekeket.

A faluban mindenki ismer mindenkit, segítőkészek a felnőttek és ezt átadják a gyermekeknek is.

4.1. számú táblázat - Gyermekekori népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	308	327	635	48,50%	51,50%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			14	2,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	37	45	82	5,83%	7,09%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	5	8	13	0,79%	1,26%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Veszélyeztettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5.§-n) pont)

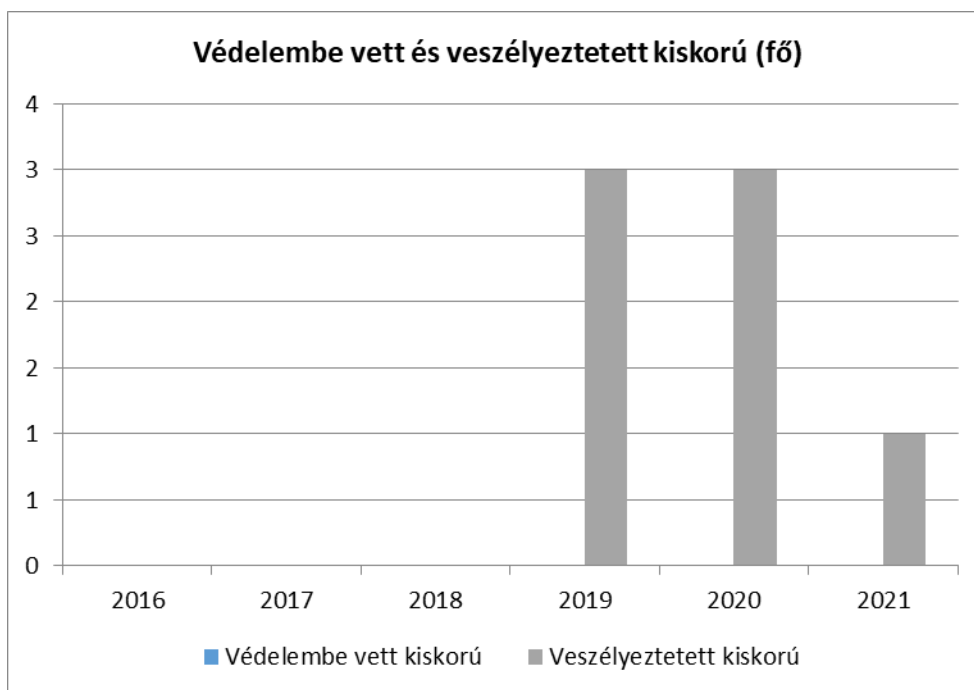
Védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladat. Ha a szülő vagy más törvénye képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan

feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi. (Gyvt. 68.§ (1) bekezdés)

Korábban a településen nem volt veszélyeztetett vagy védelembe vett kisgyermek, de a táblázat adataiból látható, hogy 2019. óta van mindkét kategóriában. Pozitív dolog, hogy számuk nem emelkedik, csökkeni látszik.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	3
2020	0	3
2021	0	1

Forrás: TelR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

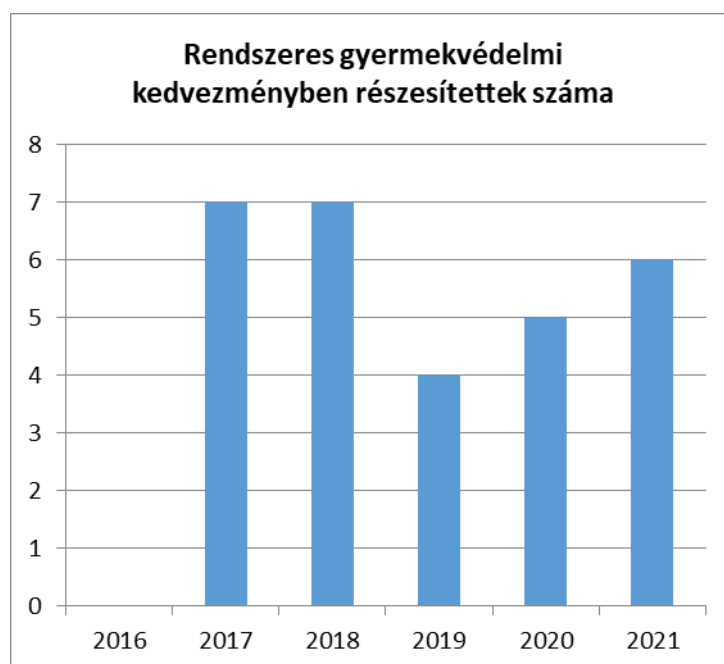
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultságát a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza. A jogosult gyermek számára a gyámhatóság a törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

Településünkön a számok változásának oka, hogy adott családokból a gyermekek milyen korúak, iskolában, óvodában milyen juttatásokkal járnak a kedvezmény szerint.

A differenciálás alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult és egyben hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára emelt összegű támogatás, az e feltételeknek nem megfelelő, de a támogatásban jogosult gyermekek számára alapösszegű támogatás kerül biztosításra augusztus és november hónapban. Az emelt összegű támogatás értékét 6.500,- Ft-ban, az alapösszegű támogatás értékét 6.000,- Ft-ban határozza meg a jogszabály. Településünkön 4-7 fő részesült augusztus és november hónapban, ez éves szinten 24.000 – 42.000,- Ft-ot jelent.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	7
2018	7
2019	4
2020	5
2021	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozza a juttatásokat, amelyeket az állam és az önkormányzat nyújt az arra rászorulóknak.

Az önkormányzat Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2018. (XI. 9.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól önkormányzati rendeletében szabályozta a gyermekek jogán járó helyi juttatásokat valamint a 11/2021. (VII. 29.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról, mely a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekétkeztetést, a gyermekjóléti szolgáltatást hivatott szabályozni.

A 6/2018. (XI. 7.) rendelet szerint:

„4. Újszülöttek támogatása

4. § (1) Az újszülött gyermek születésével kapcsolatos költségek finanszírozása céljából, a Peresznye község közigazgatási területén lakcímmel rendelkező törvényes képviselő részére, kérelmére pénzbeli támogatás állapítható meg egyszeri támogatásként.

(2) Az újszülöttek támogatása a jogosultat akkor is megilleti, ha a gyermek halva született.

(3) Az újszülöttek támogatására vonatkozó igényt a szülést követő tizenkét hónapon belül lehet benyújtani a 1. sz. melléklet szerinti formanyomtatványon. A határidő elmulasztása jogvesztő. A kérelemhez mellékelni kell az újszülött gyermek születési anyakönyvi kivonatát, halvaszületett gyermek esetén a halvaszületést bizonyító okiratot.

(4) A támogatás összege újszülött gyermekenként 50.000,- Ft.

5. Tanévkezdési támogatás

5. § (1) Tanévkezdési támogatásra jogosult a Peresznye község közigazgatási területén lakcímmel rendelkező óvodás, általános vagy nappali tagozatos középiskolás gyermeket nevelő család vagy egyedülálló szülő, akinek családjában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 400%-át, egyedülálló szülő esetében a 450%-át.

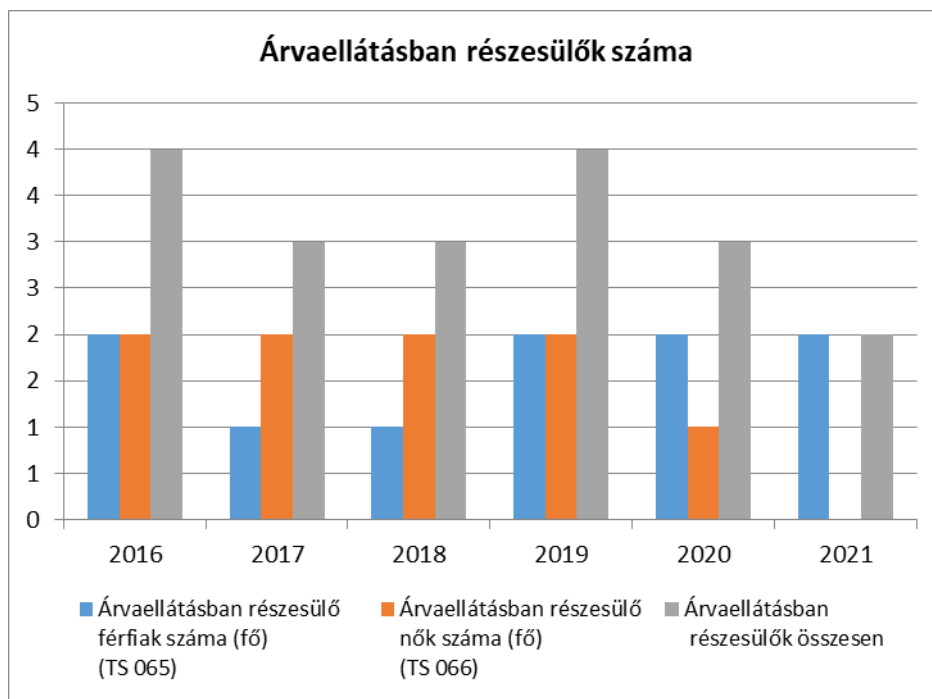
(2) A támogatás mértéke óvodai jogviszonnyal rendelkezők esetében gyermekenként 12.000,- Ft, iskolai tanulói jogviszonnyal rendelkezők esetében gyermekenként 20.000,- Ft, melyet pénzbeli támogatás formájában nyújt az Önkormányzat.

- (3) A tanévkezdési támogatás iránti kérelem évente július 1-től szeptember 30-ig nyújtható be. A határidő elmulasztása jogvesztő.
- (4) A tanévkezdési támogatás megállapítása iránti kérelmet a 2. sz. mellékletben szereplő formanyomtatványon kell benyújtani.
- (5) A tanévkezdési támogatás igénybevétele iránti kérelemhez mellékelni kell a Rendelet 3. § (4) bekezdésében előírtakon túl a köznevelési intézmény igazolását a gyermek (tanuló) felvételéről, vagy amennyiben a nevelési év megkezdődött, az iskolalátogatási igazolást.”

Árvaellátásban 2 fő részesül, korábban 3 és 4 fő is volt, ők elérték azt a kort, amikor már ellátásban nem részesülnek.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	2	2	4
2017	1	2	3
2018	1	2	3
2019	2	2	4
2020	2	1	3
2021	2	0	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B §. tér ki az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre. Az arra jogosultak az óvodában nyilatkozzák a szükséges adatokat, mely alapján kedvezmény megállapításra kerül számukra. Jelenleg a 21 étkező óvodásból 11 gyermek ingyenesen étkezik.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Tudomásunk szerint Peresznyén minden óvodás, általános és 18 év alatti középiskolás rendelkezik magyar állampolgársággal.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településen nincs külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerek.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek nincsenek a településen.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

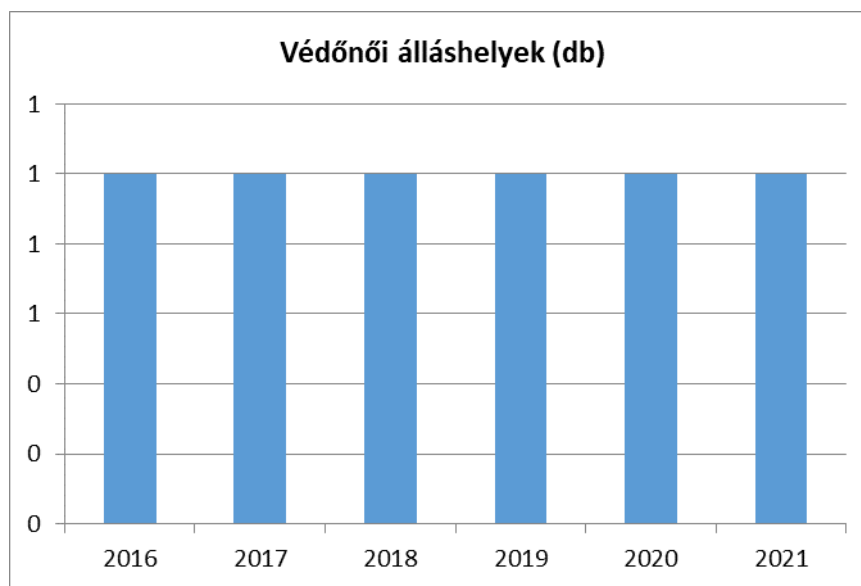
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

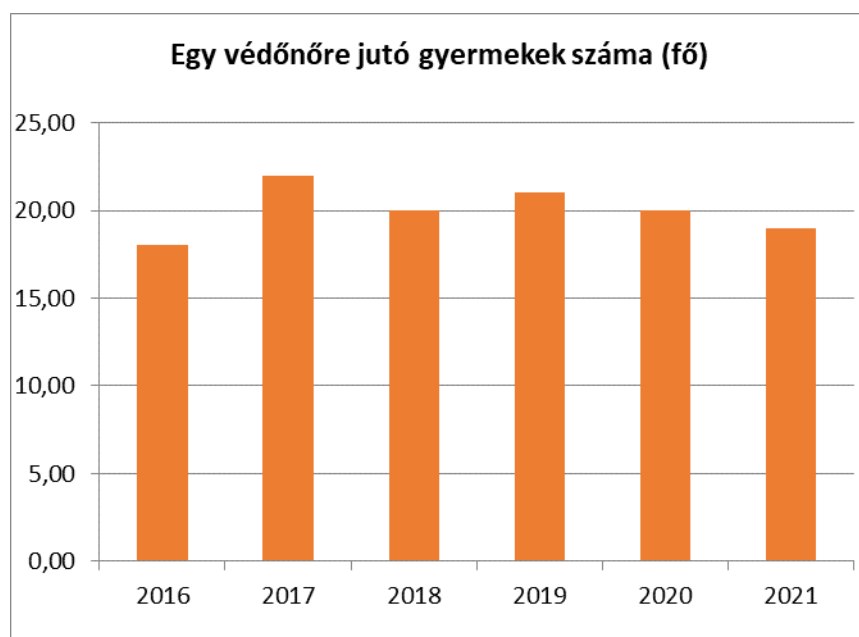
2005. január 1. óta a védőnői szolgálat integrált, kistérségi formában működött majd a kistérségi társulások megszűnésével a Kőszegi Szociális Gondozási Központ, jelenleg 2023-tól pedig a Markusovszky Egyetemi Oktatókórház keretein belül működik a szolgáltatás. A kistérségeken az iskolai védőnői feladatok ellátása teljes munkaidéjű iskolavédőnő foglalkoztatásával nem biztosított, így térségben működő 4 fő területi védőnő az oktatási intézményeket is ellátja. A védőnő feladatait az orvosi rendelőben, esetenként a családok otthonában látja el. Amint a táblázatok jól mutatják, 2021-ben volt a legtöbb a 0-3 éves gyermekek száma a településen, ami

köszönhető a nagyobb gyermekvállalási kedvnek, valamint az idetelepülő kisgyermekes családoknak.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	18	18,00
2017	1	22	22,00
2018	1	20	20,00
2019	1	21	21,00
2020	1	20	20,00
2021	1	19	19,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen nincs külön gyermekorvosi ellátás, házi orvosi szolgálat működik. Igény esetén legközelebb Kőszegen, Csepregen érhető el gyermekorvos, minden más esetben a házi orvos látja el a gyermeket is. A táblázat a házi orvosi körzet adatait mutatja, ahova tartozik Kiszsidány, Ólmod, Peresznye és Horvátzsidány is. A növekvő szám több gyermeket is jelent, illetve több szülő, aki korábban elvitte gyermekorvoshoz a gyermekét, most a helyi házi orvoshoz viszi.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	193
2019	1	0	0	0	203
2020	1	0	0	0	221
2021	1	0	0	0	229
2022	1	0	0	0	257
2023	1	0	0	0	256

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Horvátzsidány Község Önkormányzata által fenntartott helyi óvodában korai fejlesztésre, rehabilitációra nincs lehetőség. Legközelebb Szombathelyen a Korai Fejlesztő Központ és Micimackó Óvodában van ilyen szolgáltatást nyújtó óvoda.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A 8/2021. (VIII. 5.) önkormányzati rendelete a gyermekjóléti alapellátásokról, a természetbeni ellátásokról és a személyes gondoskodásról rendelete szerint:

„ 4. § A gyermekjóléti szolgáltatást Kőszeg Város Önkormányzatával megkötött feladatellátási szerződés alapján, a Kőszegi Szociális Gondozási Központ által működtetett Család- és Gyermekjóléti Szolgálat útján biztosítja az önkormányzat.”

Helyileg Horvátzsidányban az Idősek Klubja épületében dolgozó gyermekjóléti szakember látja el a feladatot. Kijár a családokhoz, szükség esetén környezettanulmányt végez, segíti az önkormányzat munkáját, a családok támogatási lehetőségeit segíti, hogy összehozza a két felet.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Peresznyén nincs bölcsőde.

2022. szeptember 1-jével nyílt meg a Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Tücsök Bölcsődéje Horvátzsidányban, ahol a horvátzsidányi és a peresznyei gyermekek ellátása történik. A gyermekek gondozását 2 fő bölcsődei kisgyermeknevelő és 1 fő bölcsődei dajka látja el.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmét az önkormányzat pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokkal biztosítja a következő szinteken:

- pénzbeli és természetbeni ellátások: rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény
- személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások: gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekek napközbeni ellátása érdekében működtetett óvoda, általános iskolai napközi.

Helyi szinten a gyermekvédelem lehetőségeihez mérten megfelelően működik.

2022-ben Horvátzsidány, Peresznye, Ólmod és Kiszsidány területen a család- és gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat továbbra is a Kőszegi Szociális Gondozási Központ keretein belül működő Család – és Gyermekjóléti Szolgálat látta el. Az intézmény a szakmai irányítást és felügyeletet, valamint a szakszerű helyettesítés lehetőségét is biztosította a család és gyermekjóléti szolgáltatás helyi megvalósításához. Az ellátási területen 2022-ben változás nem történt sem a tárgyi, sem a személyi feltételekben. Az alapszolgáltatás keretébe tartozó családsegítői feladatokat a Család és Gyermekjóléti Szolgálatnál napi 4 órában látta el, a hatósági intézkedést igénylő esetek kezelését pedig a Család és Gyermekjóléti Központ adott esetben érintett esetmenedzsere koordinálta.

A 2021-es évben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője együttműködési megállapodással 5 családot és 13 gyermeket gondozott.

A korábbi évekhez hasonlóan az együttműködési megállapodás nélkül egyszeri ügyintézással történő segítségnyújtások összesen 30 alkalommal, továbbra is főként támogatások igénylése, más szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése, és hivatalos ügyek intézése kapcsán, és főként az idősebb korosztályhoz kapcsolódóan voltak jellemzőek.

A tárgyév során a négy település tekintetében 2 alkalommal érkezett írásbeli jelzés. Szóbeli jelzés továbbra is több alkalommal történt, elsősorban a köznevelési, közoktatási intézményekből és egészségügyi szolgáltatóktól. Egy jelzés egy már alapellátásban gondozott gyermekkel volt

kapcsolatos, a másik egy új jelzés, mely következtében egyszeri segítségnyújtás történt a család részére.

Az ellátott gyermekekkel kapcsolatban az iskolák, óvodák vezetőitől, osztályfőnököktől, szóban folyamatosan érkeztek információk, esetmegbeszélések, információcserék zajlottak.

A hatósági intézkedések elrendelése a vizsgált évben is a Család – és Gyermejjóléti Központ hatáskörébe tartozott. 2022-ben új intézkedés elrendelésére nem került sor. Egy hatósági intézkedés volt már folyamatban. Ez egy családba fogadás melletti védelembe vételi intézkedés, melynél a családba fogadás fenntartásával a védelembe vétel megszüntetésével alapellátás keretében folytatódik a család segítése.

2022-ben a működési területen nevelésbe vett gyermek nem volt.

A következő alapfeladatok ellátása történt a 2022-es évben:

- Tájékoztatás, információ nyújtása,
- Segítő beszélgetés,
- Tanácsadás,
- Hivatalos ügyek intézésének segítése, kérelmek írása, ellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- Veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése,
- Adományozás kapcsán élelmiszer, ruhák, bútorok, játékok osztása a rászorulóknak, adományközvetítés,
- Jelzőrendszer működtetése,
- Esetmegbeszélés,
- Környezettanulmány készítése
- Közvetítés más (szociális, egészségügyi, oktatási) intézménybe, más szolgáltatásokba, pénzügyi, természetbeli ellátásba,
- Korrepetálás,
- Természetbeni segítség nyújtása,
- Családlátogatás.
-

Tevékenység/ Peresznye	Alkalom száma
Információnyújtás	61
Tanácsadás	55
Segítő beszélgetés	18
Ügyintézéshez segítségnyújtás	26
Családlátogatás	73
Közvetítés más szolgáltatásba, pénzügyi, természetbeli ellátásba	7
Esetmegbeszélés	4
Adományozás, adományközvetítés	13
Összesen	257

Egyéb ellátott feladatok

- Játék, bútor és ruhagyűjtés rászoruló gyermekek és családok részére, az adományok szétosztása,
- Gondozott családok bevonásának elősegítése a települések közösségi rendezvényeibe, azok népszerűsítésével, példamutatással.

Mind a feljebb összesített alapeladatok, mind az egyéb ellátott feladatok, a mindenkori járványügyi előírások betartása mellett történtek.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatellátása

1. Ügyfélfogadás

A családsegítő a közzétett ügyfélfogadási rend, illetve szükség szerinti gyakorisággal fogadta a klienseket Horvátzsidányban, a Fő u. 6. szám alatt található Idősek Klubjában kialakított irodában.

2. Problématípusok

A leggyakoribb problémátípusok, melyekkel a családok a szolgálathoz segítségért fordultak, illetve, amelyek miatt az alapellátásra, hatósági intézkedésekre szükség volt, a következők:

- anyagi, megélhetési problémák; az érintett család jövedelmei túlnyomórészt szociális ellátásokból származnak, nem rendelkeznek állandó munkahellyel, munkabérrel,
- rossz lakáskörülmények, lakhatási viszonyok,
- az érintett gyermekek egy része többgyermekes családban, rossz körülmények között nevelkedik,
- a szülők helytelen életmódja, életvitele,
- gyermeknevelési problémák, következetlen nevelési módszerek,
- családon belüli konfliktusok, kapcsolati nehézségek,
- tanulási, magatartási problémák,
- szenvedélybetegség,
- hivatalos ügyek intézéséhez, kérelmek írásához, nyomtatványok kitöltéséhez segítségkérés.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a 2022-es évben Horvátzsidány, Peresznye, Kiszsidány, Ólmod térségében 740 alkalommal működött közre családok, rászoruló egyének problémáinak megoldásában együttműködési megállapodással vagy anélkül.

3. Családlátogatások

A család- és gyermekjóléti szolgálat szolgáltatását együttműködési megállapodással igénybe vevők családjait alaphelyzetben minimum havi 3 alkalommal keresi fel a családgondozó, de igény és szükség szerint ez ennél több megkeresést, látogatási alkalmat is jelenthetett. A korábbi évekhez képest a családlátogatások száma növekedett, ez betudható a korábbi időszak – főként a COVID időszak és az azzal kapcsolatok – karanténhelyzeteknek, és a családsegítő korábbi hosszabb betegségének.

A családlátogatások száma a tárgyév során 183 volt, mely peresznyei, horvátzsidányi, illetve ólmodi ellátottakat érintett. Kiszsidányban ellátott személy 2021-ben sem volt, kiszsidányi lakcímmel rendelkező lakossal kapcsolatban az év folyamán jelzés sem érkezett.

4. Jelzőrendszer működtetése

A jelzőrendszer tagjai:

- Bersek József Általános Iskola Kőszeg,
- Bersek József Általános Iskola Tagiskolája Horvátzsidány,
- Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephely,
- Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde,
- Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Kőszeg,
- Vas Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Kőszegi Tagintézménye
- Háziorvosi Szolgálat Horvátzsidány,
- Védőnői Szolgálat,
- Szombathelyi Markusovszky Kórház,
- Hatósági, Foglalkoztatási, Igazságügyi és Gyámügyi Osztály – Kőszeg
- Kőszegi Rendőrkapitányság,

Külső szakmai kapcsolatok

- Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Pedagógiai Szakszolgálat Szombathely,
- Gyermek Ideggondozó Szombathely

- TEGYESZ Szombathely,

A családsegítő az aktuális feladatokhoz kapcsolódóan kereste fel a gyermekvédelmi jelzőrendszer intézményeit.

A 2023-as év elején a 46/2003. ESZCSM rendelet értelmében a Kőszegi Szociális Gondozási Központ megtartotta szokásos évi gyermekvédelmi-jelzőrendszeri tanácskozását Kőszegen, melyen a jelenlévők értékelték a jelzőrendszer és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2022. évi működését, megbeszélték az aktuális problémákat, nehézségeket.

- g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A településen nincs a krízishelyzetben lévő családok számára igénybe vehető átmeneti otthon.

Nehéz helyzetben lévő várandós anyák a gencsapáti anyaotthonhoz fordulhatnak segítségért.

Baj, probléma, krízishelyzet esetén a település lakossága összefog és segít a bajbajutottakon. Több példa is volt erre, amikor adománygyűjtést szerveztek civil összefogásban pl. leukémiában szenvedő gyermeknek, aki Budapesten kapott kórházi ellátást és a szülők kiestek a munkából, vagy pl. két árván maradt gyermeknek is nagy összegű adomány gyűlt össze, melyet a későbbi gyám megkapott.

- h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A helyi sport- és szabadidős programokról már korábban szoltunk.

- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B §. tér ki a gyermekétkeztetésre.

„Gyermekétkeztetés

21. § (1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,...

e) az általános iskolai ... menzai ellátás keretében,

g) a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.”

Peresznyén minden évben felhívjuk a figyelmet a szünidei gyermekétkeztetés lehetőségére, amivel az arra rászorulóknak élnek is. Az elmúlt 5 évben átlagosan 5 gyermek vette igénybe a nyári szünetben.

Ingyenes tankönyvellátásra jogosultak az alábbi tanulók:

- alsó tagozat, felső tagozat és 9. évfolyamos tanulók
- 10., 11., és 12. évfolyamos tanulók közül azok, akiknek szülei normatív kedvezmény iránti igényt nyújtanak be.

Ez alapján alsó tagozatos általános iskolákban minden gyermek részesül az ingyenes tankönyvellátásban.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Az óvodában a gyermekek nem tesznek különbséget egymás között etnikai hovatartozás miatt, ezt pedig az őket nevelő pedagógusok is erősítik.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód megsértéséről nincs tudomásunk.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Peresznye Község Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2018. (XI. 7.) a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól szóló önkormányzati rendelete rendelkezik a helyben adható juttatásokról, melyet a 4.1.c) pontban részletesen kifejtettünk.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Sajátos nevelésű igényű gyermek, tanuló az, aki a szakértői és rehabilitációs biztosság szakvéleménye alapján testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság esetén halmozottan fogyatékos; vagy pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Sajátos nevelési igényű neveléshez és oktatáshoz szükséges feltételek: a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása, speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, speciális gyógyászati és technikai eszközök.

BTM-es azaz beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarokkal küzdő gyermek jelenleg nincs az iskolában.

Hátrányos helyzetű tanuló és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek jelenleg nincs az iskolában, sem az óvodában. A korábbi években HH és HHH tanuló is volt, az összes tanulószámba viszonyítva ez az érték azonban 0,2 % alatti volt.

Ezek a számok nyilván minden évben változnak, ahogy a gyermekek összetétele változik.

Tanulási nehézséggel küzdő gyermekek esetén az iskola minden lehetőséget megteremt, ami módjában áll, azonban, ha szükséges a legközelebbi iskola a Dr. Nagy László EGYMI, ahol általános Iskola, Beszédjavító Általános Iskola és Szakiskola is működik.

Az iskola tanterve a Nemzeti Alaptantervre épülve figyelembe veszi speciális nevelési szükségletű tanulók sajátos fejlődését. Célja, hogy minden náluk nevelkedő diák a gyógypedagógia módszereinek segítségével jusson el képességeinek megfelelő legmagasabb szintre. A kötelező

tantárgyak oktatása során az oktatás első szakaszában minden tanuló elsajátítja az alapvető kultúr technikákat és az erkölcsi szabályokat. A felső tagozatban – az idegen nyelv kivételével – ugyanazon műveltségi területek oktatása folyik, mint a többi, többségi általános iskolában. A rehabilitációs és a rehabilitációs órákon a sérült vagy kevésbé fejlett képességek fejlesztése a feladat. Kiemelt feladat a pályorientáció. Autista csoportunk új színfoltot jelent az intézményi pedagógiai palettán. Fakultatív oktatással biztosítjuk azoknak a tanulóknak a fejlesztését, akik a kötelező tananyag elsajátítása mellett többre is képesek.

Kollégiumban elsősorban azok kapnak elhelyezést, akik lakóhelyükön nem részesülhetnek képességeiknek megfelelő iskolai és kollégiumi ellátásban. A kollégiumi diákönkormányzat jó lehetőségeket biztosít a szabadidő kulturált eltöltését illetően.

Beszédjavító Általános Iskola nevelő-oktató tevékenysége a többi általános iskola műveltségi területeivel, tanterveiben szereplő tantárgyakkal megegyező. Az iskola specialitása a beszédben és nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben megtalálható hiányosságok intenzív pedagógiai, pszichológiai korrekciója, rehabilitációja. Cél a különoktatással, fejlesztéssel minél előbb jól kommunikáló, az anyanyelvi fejlődésben rendezett képességekkel rendelkező tanulók iskolai pályafutásának, tanulmányi előmenetelének és továbbtanulásának segítése. A más, tanulási képességek hiányát mutató – dyslexia, dysgraphia, dyscalculia – részképességek korrekciója is fontos követelmény. A kiscsoportos és egyéni fejlesztések mindenkor a gyermek aktuális és beszédállapotához, fejlettségi szintjéhez igazodnak. A tanévenkénti felvételt – szülői kérelem alapján – a Beszédjavító Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság (Budapest) szakvéleménye alapján biztosítják.

Kollégiumaikban közel 100-120 főnek tudnak megfelelő színvonalú ellátást biztosítani. Erre az iskola országos beiskolázása alapján jelentős igény mutatkozik. A délutáni szabadidős programok széles lehetőségeket biztosítanak a pihenésre, a sportolásra illetve a másnapi felkészülésre is.

A Szakiskola középfokú szakképző oktatási intézményegységben a sajátos nevelési igényű tanulók OKJ szerinti szakképzése folyik. Az 1991-ben alapított iskolában a következő szakmákat oktatják. Szakmák: kőműves; burkoló; festő, mázoló, tapétázó Rész-szakmák: szobafestő; asztalosipari szerelő; faipari gépkezelő; famegmunkáló; parkgondozó; kerti munkás; textiltermék-összeállító; lakástextil-készítő; konyhai kisegítő; számítógépes adatrögzítő. Diákjaik egy része kötelező (a pedagógiai szakszolgálat megyei szakértői bizottságának szakvéleménye alapján) 9. előkészítő osztályban kezdi tanulmányait. Sikeres elvégzése után kerülhetnek az általuk választott szakképzésbe. A többi diák azonnal, az általános iskola elvégzését követően szakképző osztályban tanulhatja választott szakmáját. A képzési idő a rész-szakmákban 2, a teljes szakmákban 4 év. A gyakorlati oktatás jól felszerelt iskolai tanműhelyeikben folyik, de a nyári összefüggő gyakorlattól, ill. a második szakképzési évtől lehetőség van iskolán kívüli gyakorlati helyen való képzésre is (tanulószerződés alapján). Intézményük kollégiumában kényelmes elhelyezést biztosít az azt igénylőknek. A sportok kedvelőinek különböző sportágak kipróbálására, edzésére, valamint az országos és nemzetközi versenyekhez való kijutásra is lehetőségük van (a Speciális Olimpia versenyei Európa, Ázsia, Amerika országaiban kerülnek megrendezésre). Az intézmény területén működő fedett uszodát diákjaik ingyen használhatják. Képzésük minőségét az országos szakmai tanulmányi és kulturális versenyeken, valamint az országos és nemzetközi sportversenyeken elért eredményeik mutatják.

Ha egyéb, más településen van lehetőség fejlesztésre, fejlesztő programokra a falugondnoki szolgálat áll rendelkezésre, mely segít az eljutásban.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek nincsenek a településen.

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekek közül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	24	0	0,00
2017	21	0	0,00
2018	17	0	0,00
2019	19	0	0,00
2020	19	0	0,00
2021	21	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megjelenő 3 gyermek egy családból származik, és amíg a jövedelmi helyzetük indokolta, addig jogosultak voltak a HH megállapítására.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon közül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	0	0,00
2017	n.a.	2	0,00
2018	n.a.	3	0,00
2019	n.a.	3	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	0	0
2017	3	0
2018	3	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

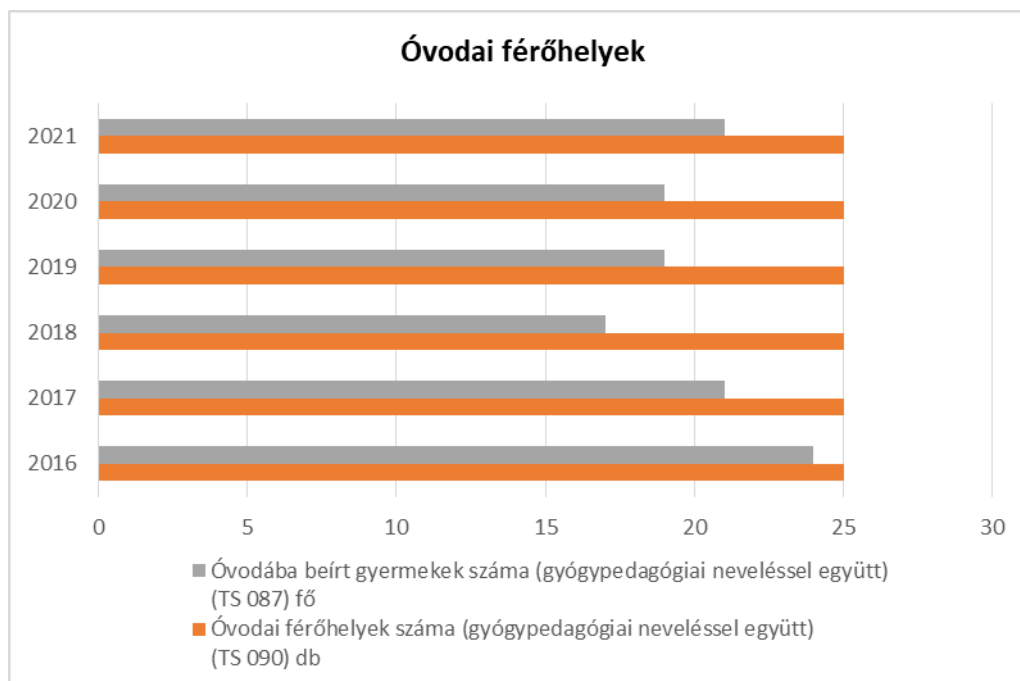
Óvodában logopédus heti 1 alkalommal foglalkozik a nagycsoportos, iskolába készülő gyerekekkel, mely összességében elegendőnek mondható, amennyiben szükséges a logopédus az iskolában tovább folytatja a gyermekek kezelését.

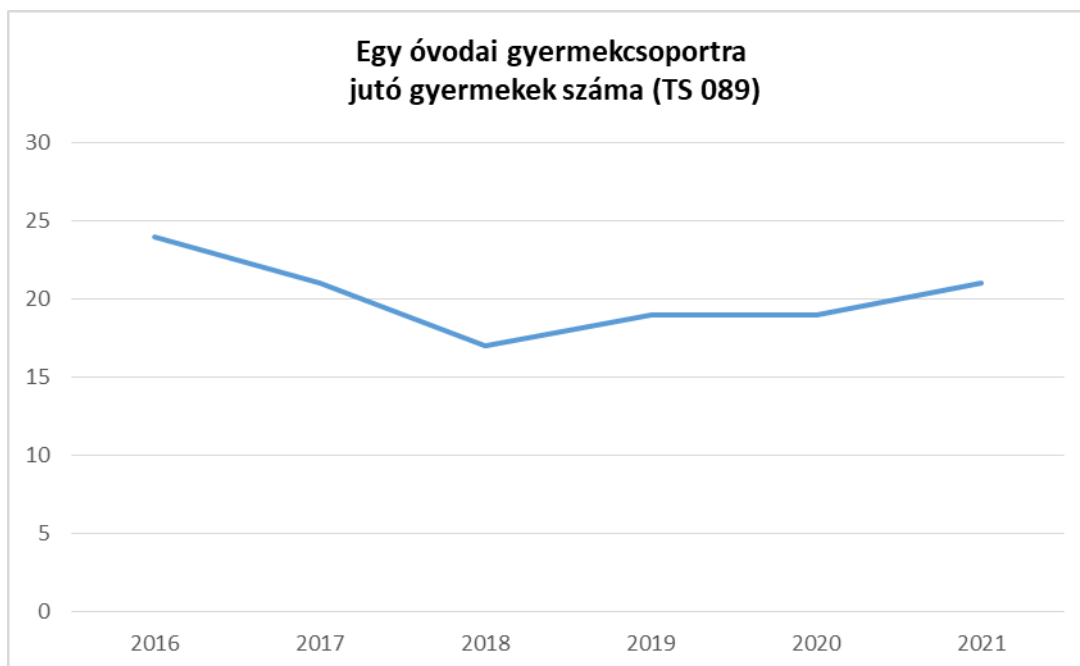
A 3-6 éves korú gyermekek száma magasabb, mint az óvodai férőhelyek száma, de Peresznyén minden gyermeknek van hely az óvodában. Az eltérés abból adódhat, hogy a még 3 évet be nem töltött és a már 6 éves elmúlt és iskolába járó gyermekek száma is megjelenik az adatokban.

A fennmaradó üres férőhelyeket 2022-től a horvátországi óvodába el nem férő gyermekeket íratják be, akiket a horvátországi falubusszal szállítanak naponta az óvodába.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085) db	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090) db	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088) db	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087) fő	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086) db	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091) fő	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089) fő
2016	39	1	25	1	24	0	0	24
2017	39	1	25	1	21	0	0	21
2018	36	1	25	1	17	0	0	17
2019	32	1	25	1	19	0	0	19
2020	35	1	25	1	19	0	0	19
2021	37	1	25	1	21	0	0	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Általános iskola nincs a településen. Horvátzsidányba, Kőszegre és Zsirára járnak a gyerekek iskolába. A 8. évfolyamot eredményesen befejezőkről nincs adatunk, bár elmondható, hogy kis településről lévén szó, köztudatban benne van, ha valaki nem fejezi be az általános iskolát. A korábbi generációkban elfordult, ma már nem a 16. éves korig tartó tankötelezettség miatt.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	0	0	0,00	0,00
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Kis létszámú iskola esetén kiemelkedően fontos az összetartás a diákok, tanárok között, mind az oktatás, mind pedig a közösségi élet terén. Amennyiben az intézményen belül szegregáció alakulna ki, az megnehezítené, sőt akár el is lehetetlenítené az intézmény működését. Így elmondható, hogy hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés nem jellemző az iskoláinkban.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Általánosságban véve a falusi iskolákat az ott tanuló diákokat sokszor éri hátrányos megkülönböztetés, negatív kritika az oktatás színvonalát illetően. A horvátzsidányi tagiskola vagy a zsirai iskola tanulói eredményeikben cáfolják az általános véleményt. A családi környezet és az alacsonyabb létszám kis korban az alapok alaposabb elsajátítását teszi lehetővé, így pedig a biztos alapokról indulva kerülhetnek a felső tagozatra.

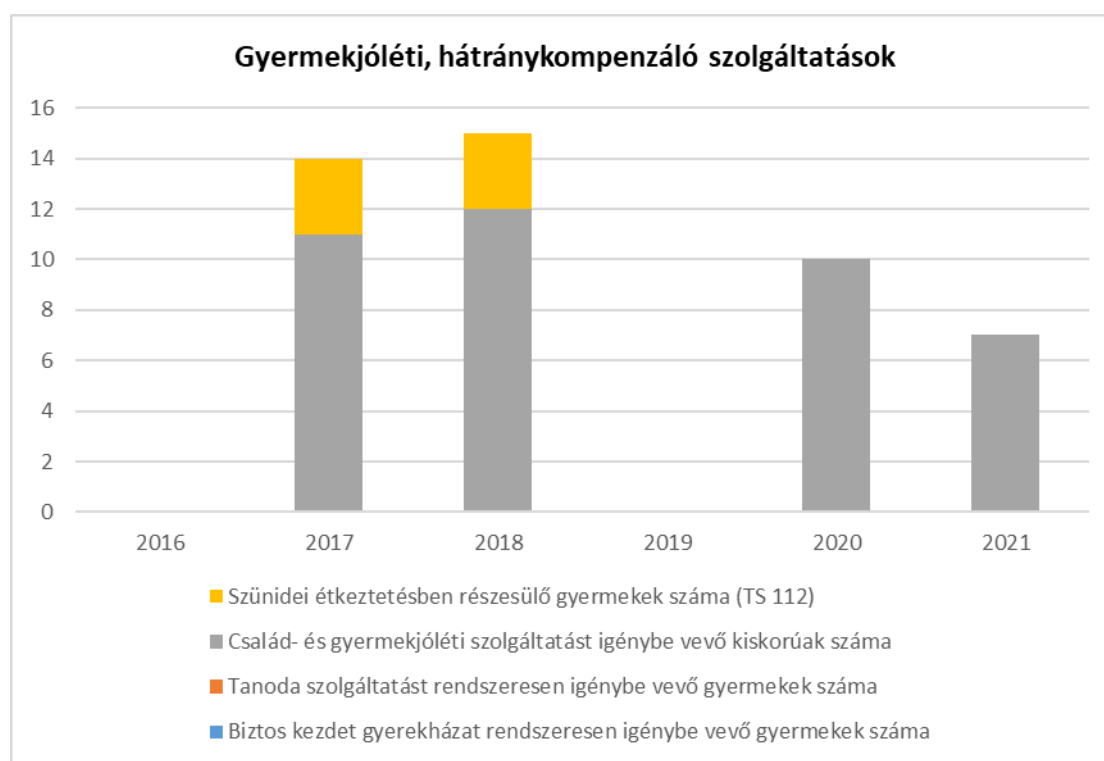
- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

Peresznye tagja a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszernek, melynek célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, melynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás, a megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás.

A gyermekjóléti szolgáltatásokról bővebben már szoltunk a 4.3. f) pontban.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	11	3
2018	n.a.	n.a.	12	3
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	10	0
2021	n.a.	n.a.	7	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Általános iskola felső tagozatában a gyermek több településre járnak, így a közösségek szétszakadnak	Közösségi programok, terek létrehozása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

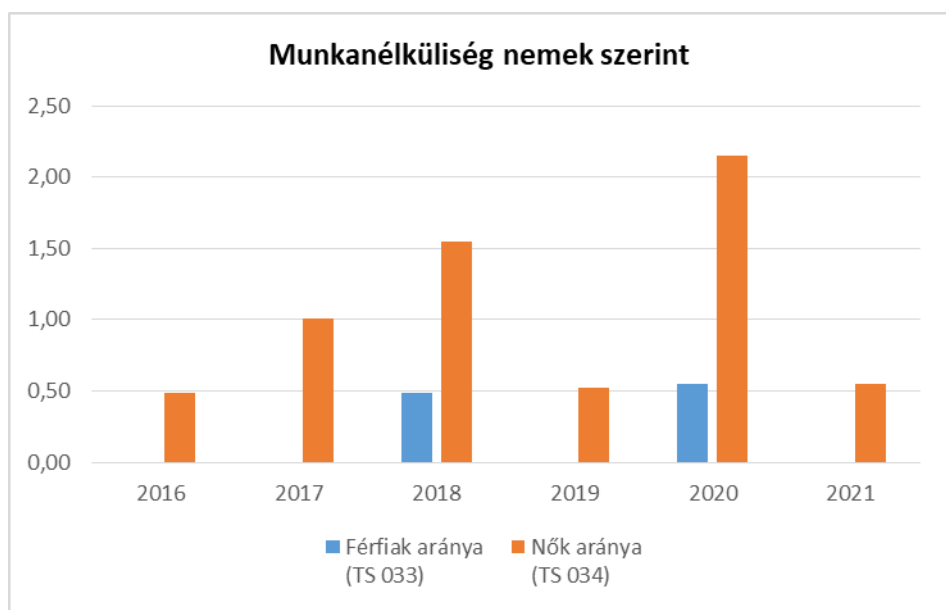
- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv.
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. E követelmény megsértésének orvoslása nem járhat más munkavállaló jogának megsértésével vagy csorbításával. munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	0	0,49	0,25%
2017	0	1,01	0,51%
2018	0,49	1,55	1,02%
2019	0	0,52	0,26%
2020	0,55	2,15	1,35%
2021	0	0,55	0,28%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

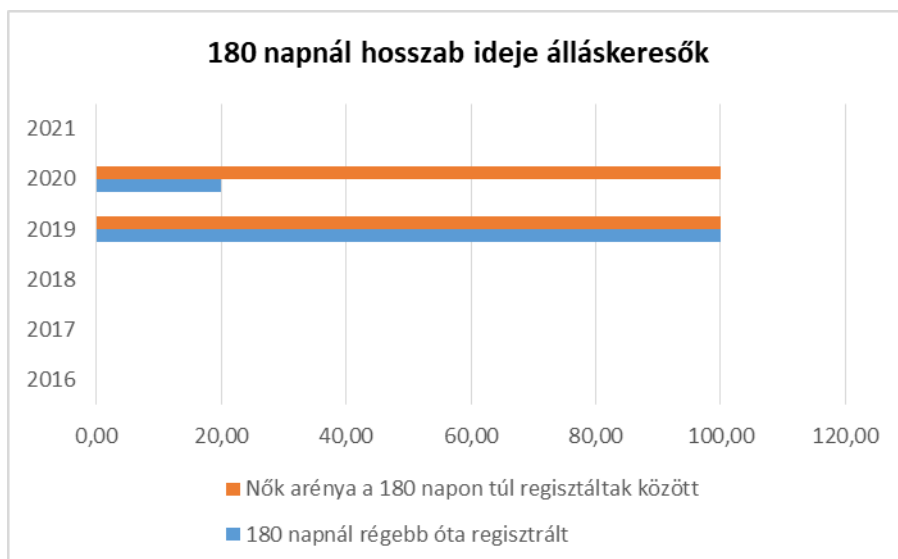

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	100	100
2020	20	100
2021	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

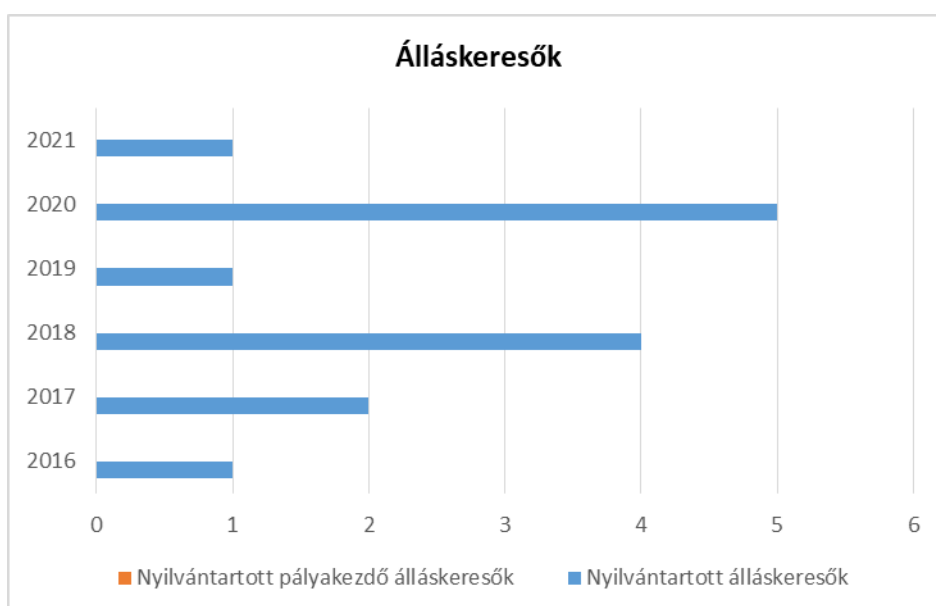
A foglalkoztatottak létszáma esetén a statisztika erőteljesen torzít, hisz a kimutatásban nem jelennek meg pl. a GYES-en, GYED-en lévő kismamák, illetve azon munkanélküliek, akik nem regisztráltak a munkaügyi hivataloknál. Tehát aki munkavállalási korú, és nem munkanélküli, az nem mindenesetben foglalkoztatott.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma
(a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	1	0
2017	2	0
2018	4	0
2019	1	0
2020	5	0
2021	1	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A férfiak foglalkoztatási helyzete a településen jobbnak mondható, mint a nőké. Ha a táblázatokat összehasonlítjuk egyértelműen kimutatható. Így a munkanélküliek aránya is alacsonyabb a férfiak körében.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A korábbi években volt és jelenleg is van női közfoglalkoztatott a településen, Ausztria közelsége miatt sok nő inkább külföldön vállal bejelentett munkát 4 – 6 órában (vasalás, takarítás, gondozás). Képzési programokban a településről nem vagy csak ritkán vállalnak részt a nők.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségre vonatkozóan vannak adataink, valamint a 180 napon túli nyilvántartott álláskereső számáról. A kettő között összefüggésekről jelenleg nincs kimutatásunk, de látható mindkét táblázatból, hogy egyik sem olyan magas, mely aggodalomra adhatna okot.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Térségünkben hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk a foglalkoztatás területén.

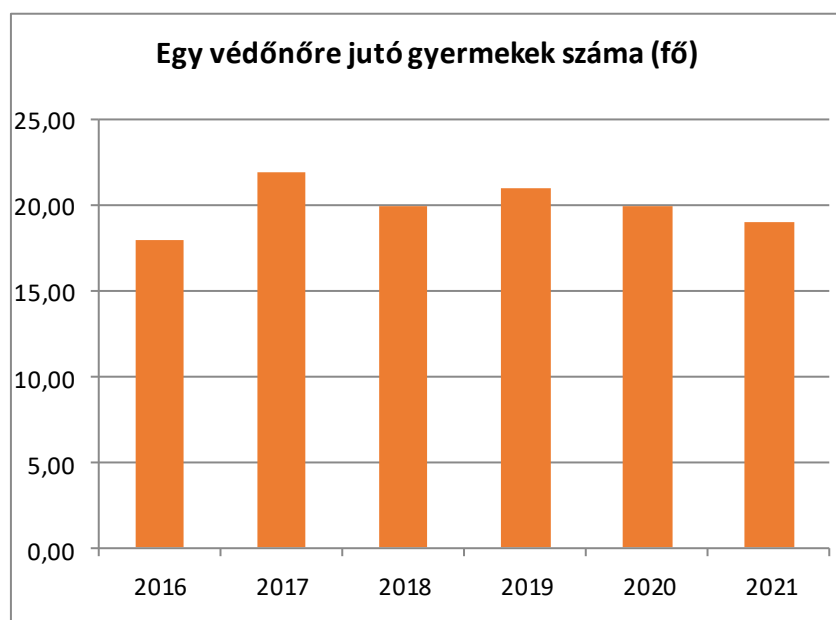
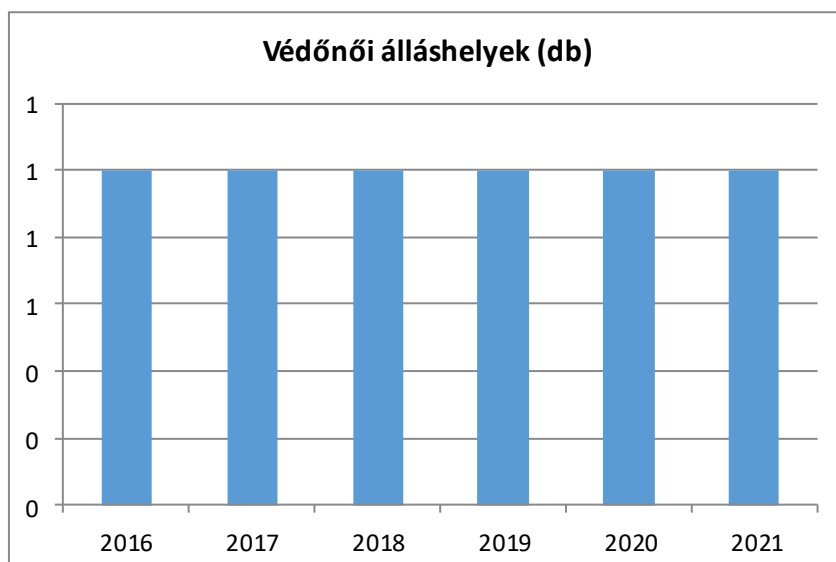
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Nagyon nehéz a női munkavállalóknak összeegyeztetni a munka és család feladatait, főképp a munkahelyekre történő utazás miatt, ami sok időt elvesz. Hiába a családbarát munkahely, az óvodai és iskolai nyitva tartásokra nem minden anya tud időben érkezni gyermekével.

A település lehetőségeihez mérten mindent megtesz, hogy a nyitva tartást maximalizálja az igényeknek megfelelően.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	18	18
2017	1	22	22
2018	1	20	20
2019	1	21	21
2020	1	20	20
2021	1	19	19

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsőde Peresznyén nincs, de feladatellátási szerződéssel Horvátzsidány biztosítja a felvételt a maximális felvehető létszám erejéig.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés soktényezős. Egyre több a házasság Magyarországon, így egyre több a gyermek is, köszönhetően a kormányzati intézkedéseknek is. Településünkön is többen igénybe vették a Falusi CSOK lehetőségét, szinte nincs is eladó ház a településen. Az otthon-felújítási támogatással nagyon sok otthon energiatakarékos felújításokat tudott eszközölni a családi házában, mely hosszútávon kifizetődő. A 3 vagy több gyermeket nevelő családok támogatása szintén nagy segítséget jelentett és növelte a gyermekvállalási kedvet.

Peresznye, Ausztria közelsége miatt vonzó a keleti országrészből érkező családok számára.

Az anya-és gyermekgondozás a védőnői ellátórendszerrel és a háziorvossal való együttműködésének köszönhetően megfelelőnek mondható.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő családon belüli, vagy akár munkahelyi erőszak jelen van mindennapjainkban. Annak ellenére, hogy hivatalos, nyilvános statisztikánk nincs és sokszor még tabu témának is számít, létezik. Talán egy ilyen kistelepülésen, mint Peresznye nem olyan gyakori, de itt is előfordul. Az esetek nagy részében a „négy fal közt” maradnak az ilyen ügyek és csak a legkirívóbb, legkritikább esetekben történik meg a rendőrség közbelépése. Ennek oka a nők szegyenérzete és félelme. Nem jelenthetjük ki tehát, hogy amiről nem tudunk, az nem létezik.

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Btk. különböző tényállásai vonatkoznak, lásd testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Btk. releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma általában alulmarad a tényleges esetek számától, a korábban megfogalmazott okokból kifolyólag. A bántalmazott nők a rendőrség mellett a családsegítő és gyermekjóléti szolgálattól kérhetnek tájékoztatást, segítséget. Tájékozódhatnak arról, hogy hova fordulhatnak segítségért, hol működnek anya-gyermek otthonok, mik a felvétel feltételei. Ebben az intézményben plakátokon, felhívásokban, tájékoztatják a nőket jogaikról, az elérhető segítségről.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Családok átmeneti otthona nincs a településen. 50 km-es körzeten belül Gencsapátiban található anyaothton, azonban itt más körzetből nem fogadnak senkit.

Már korábban a gyermekek életének krízishelyzeténél említettük a helyi Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálatot, ahol a nők esetében is tudnak segítséget nyújtani.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény korábban hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog

tekintetében érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a lakossági, társadalmi közös érdeket.

Korábban a 7 fő képviselő-testületi tag közül senki sem volt nő. A 2010-es választások óta csökkent a képviselő-testületi tagok száma, 5 férfi képviselőre. A 2019. évi választásokon a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai mind férfiak, a nemzeti képviselő-testületben 3 férfi 2 nő képviselő van, az elnökhelyettes is nő. A jövőbeni választásokon információink szerint ismét indulnak majd női jelöltek. A nők szerepét a közéletben mutatja az is, hogy a Közös Önkormányzati Hivatal vezetője, aki a település jegyzője, valamint a hivatal köztisztviselői is nők, 1 férfi van. A helyi tagóvoda vezetője, a művelődési ház vezetője valamint a civil szervezetek vezetői szintén nők.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők, családon belül betöltött szerepük miatt alapvetően hátrányos helyzetből indulnak a munkaerő piacon, számukra a gyermekvállalást követően jóval korlátozottabb a munkaerőpiacra történő visszatérés is. De a GYED-en, GYES-en lévő édesanyák esetében az elszigetelődés veszélye is fenn áll. Továbbá meg kell említeni az egyedülálló nők, gyakran özvegyek nehéz helyzetét, akik létfenntartása, a magukról való gondoskodás is problémás.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
GYES-ről, GYED-ről való visszatérés nehézségei, munkahelyek elvesztése	Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe
GYES, GYED ideje alatt történő elszigetelődés	Képzések, e-learning programban való részvétel, közösségi programok

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

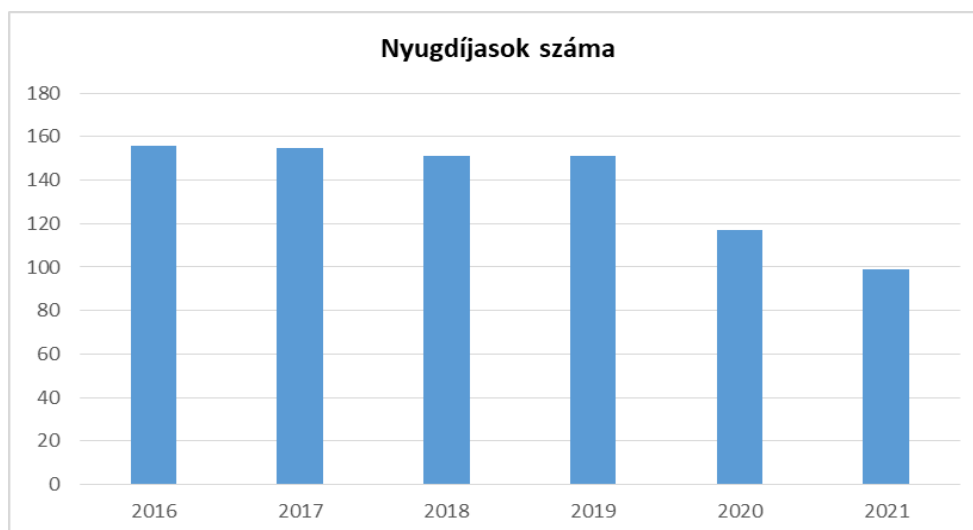
Korábban is láthattuk, hogy a statisztika szerint rendkívül előregedő a település. Megállapítottuk, hogy az adatok torz képet mutatnak, mivel a településen található két szociális otthonnak többnyire időskorú lakói vannak. Ennek ellenére probléma az előregedés, és jelentős a településen élő helyi idős lakosok száma. Az esélyegyenlőséget amennyire lehet számukra is biztosítani kell.

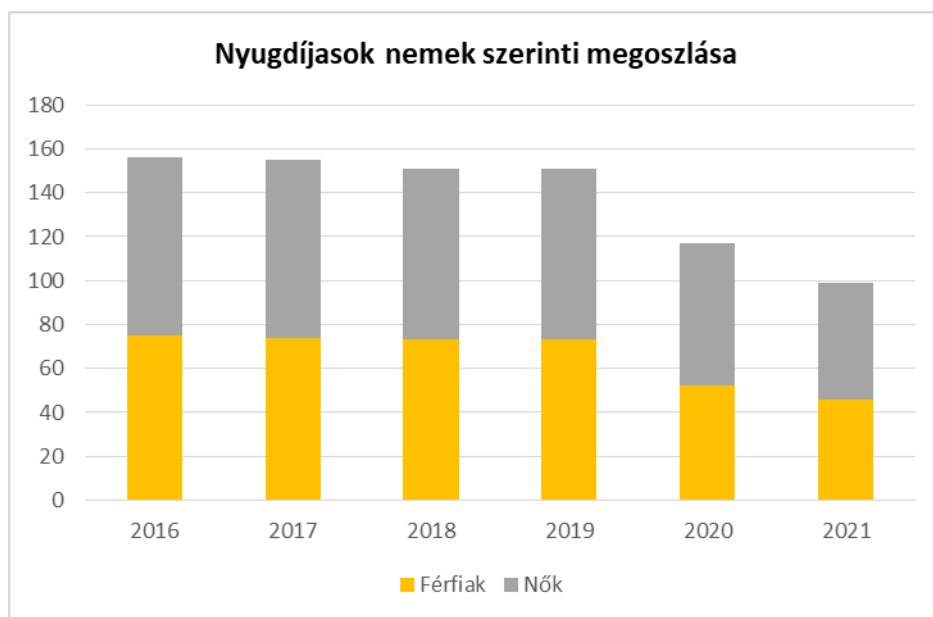
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A falu öregedési indexe 2021-ben 121,18 % volt. Az összlakosság 19,45 %-a nyugdíjas. A nyugdíjasok száma az utóbbi években folyamatosan csökkent. Ez azonban nem csak a lakosság fiatalodásának eredménye, hanem a folyamatosan változó nyugdíjkorhatáré. A nyugdíjban részesülők átlag 53-55%-a nő, ami köszönhető egyrészt a nők alacsonyabb nyugdíjkorhatárának, a nők 40 éves szolgálati idejének beszámítása, az özvegyi nyugdíjasok számának és a karkedvezményrel nyugdíjba vonulóknak, akik a tényleges nyugdíjkorhatártól gyakran még igencsak távol állnak.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	75	81	156
2017	74	81	155
2018	73	78	151
2019	73	78	151
2020	52	65	117
2021	46	53	99

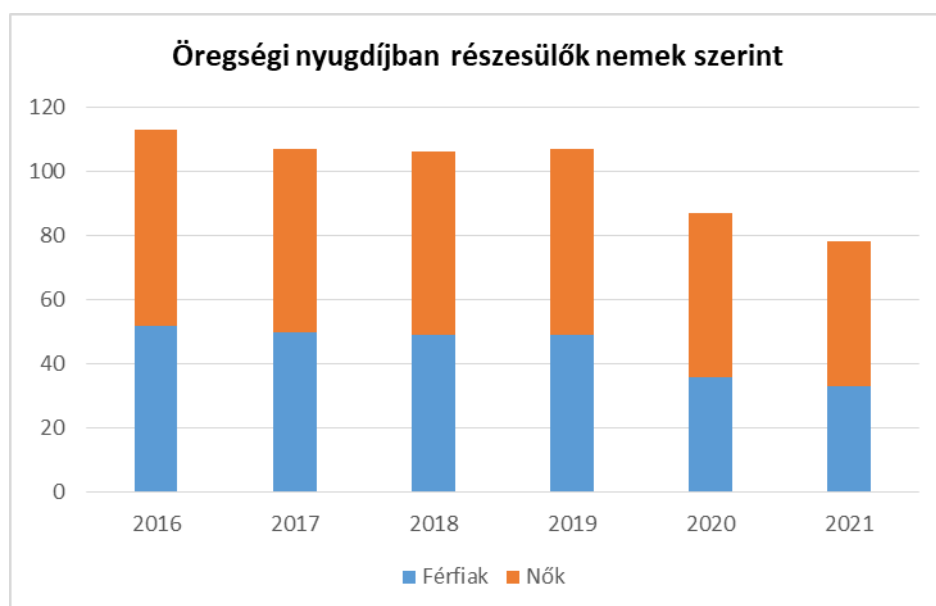
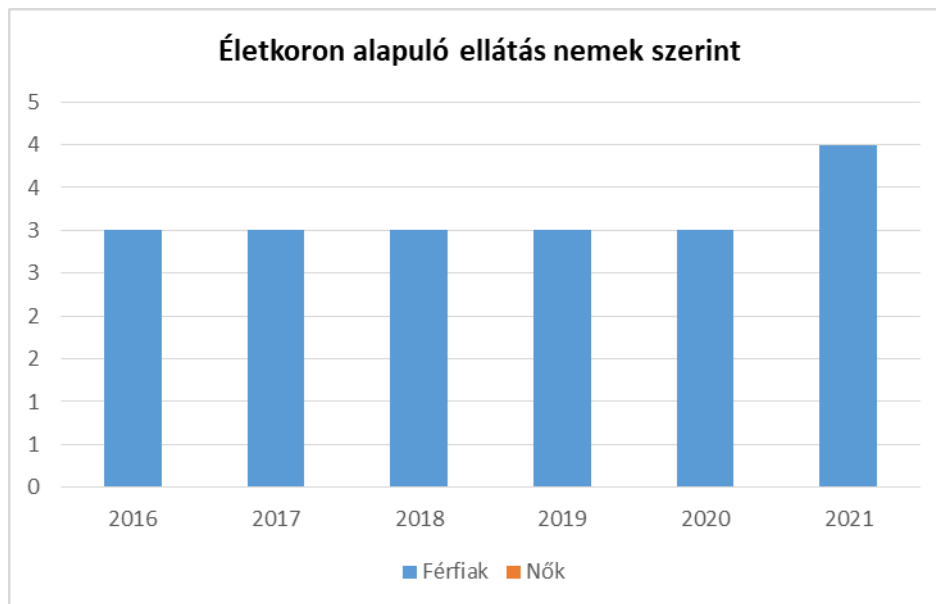
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	3	0	52	61	0	6	0
2017	3	0	50	57	0	5	1
2018	3	0	49	57	0	4	2
2019	3	0	49	58	0	3	2
2020	3	0	36	51	0	1	0
2021	4	0	33	45	0	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

A munkaerő piac jelenlegi állapota nem túl kedvező a fiatalabb, nem hogy az idősebb korosztály számára. Míg a fiatalok körében is jellemző a munkanélküliség, addig a nyugdíjasoknak nem feltétlen kell munkát vállalni, jövedelmük, nyugdíjuk kiegészítésére, mert ezáltal csökkentik a fiatalok elhelyezkedési esélyeit. Sokszor említett, de ténylegesen nem megoldott probléma ez országos szinten sem. Természetesen speciális ismeretekkel és tapasztalattal rendelkező idős korúakra gyakran jelentkezik igény. Településünkön az önkormányzat nyugdíjast is foglalkoztat.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresőek száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	1	2	4	1	5	1
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	2	1	1	1
	%	0,00%	0,00%	50,00%	100,00%	20,00%	100,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	0	0	2	0
	%	100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	40,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	1	0	0	0	0
	%	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idős kor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A jelenlegi nyugdíjasok közül tudomásunk szerint csak néhány fő dolgozik korábbi munkahelyén. Mások, saját családjuknak segítenek, például gyermekfelügyeletet vállalnak vagy Ausztriában vállalnak zöldmunkát.

Az élethosszig tartó tanulás még új-keletű dolog Peresznye nyugdíjasainak körében. Egy korábbi konzervatívabb generáció és egy zártabb világ szülöttei, az újdonságokra nem annyira nyitottak. Természetesen akadnak kivételek, modernebb, világiasabb felfogású idős korúak is, akik nyugdíjas korukban ismerték meg a számítógép használat rejtelmét.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz, sok esetben pedig teljesen valós képet a statisztika sem mutat. Szakirodalmi háttér támasztja alá, hogy az idősebb korosztály munkaerő-piaci elhelyezkedési esélyei rendkívül rosszak, emellett pedig a leépítések során is, úgymond preferált célcsoportot jelentenek. Éppen ezért a közfoglalkoztatás kedvező, hisz keretein belül megoldott az 55 év felettiek foglalkoztatása is.

A regisztrált munkanélküliek száma csökkenő tendenciát mutat, a tartós munkanélkülieké növekedni látszik, de ahogy már többször említettük nem teljesen valós a statisztika képe, hisz számos munkanélküli nem regisztráltatja magát álláskeresőnek.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

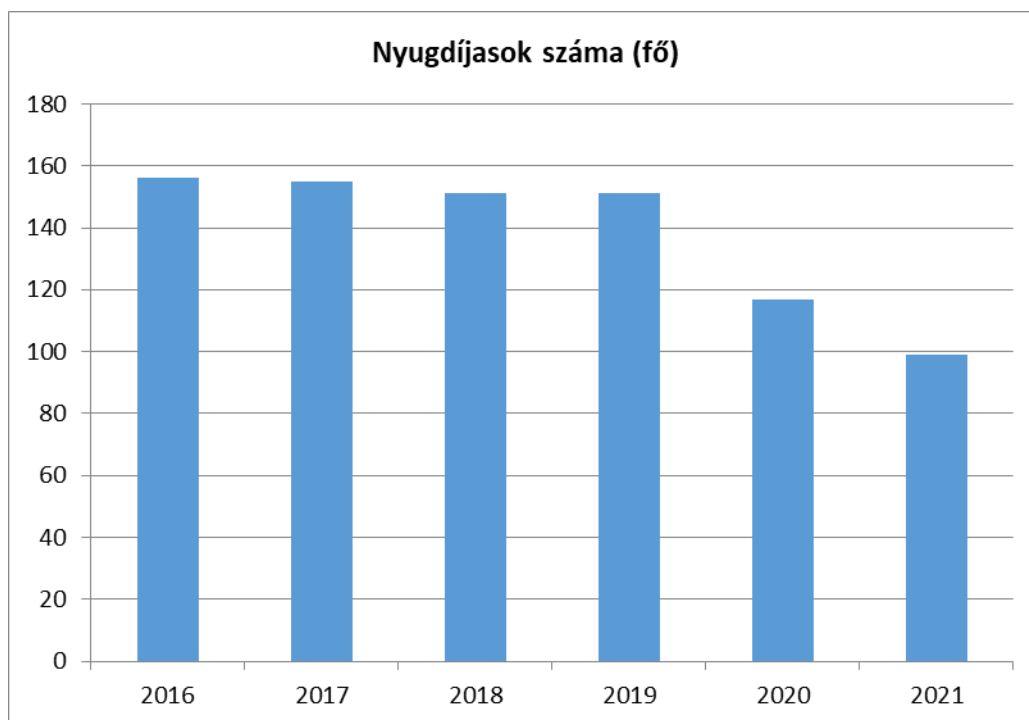
Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése az egészségügyi alapellátás: háziorvos helyben, fogszakorvos Horvátzsidányban biztosított. A további szakorvosi szolgáltatások a környező városokban Kőszegen, Csepregen, Szombathelyen érhetők el, melyhez a közösségi közlekedés igénybevétele szükséges. Az üzemanyagár emelkedéseknek valamint az állítólagos kihasználatlanságnak köszönhetően számos autóbuszjárat került megszüntetésre, ezáltal megnehezítve az utasok lehetőségeit. A diákokat és az idős még mozgékony korosztályt érintette ezen lépés a legkedvezőtlenebbül, hisz a diákság még, a nyugdíjas, idősebb korosztály pedig már nem jár személygépkocsival, így sok esetben családjukra hagyatkozhatnak csak, s valamelyest kiszolgáltatott helyzetben is vannak. Megoldást hozott a problémára a falugondnoki szolgálat, mely hivatott ezen korosztály kiszolgálására, a gyógyszer felíratástól a receptkiváltásig valamint a heti bevásárlás elintézésében is.

A szociális étkezés emelkedése a nagyon jó minőségű ebédnek köszönhető. Sok családban élő is igénybe veszi, hiszen kedvező áron, minden nap friss, meleg ebéd kerül házhoz szállításra, amit csak el kell fogyasztani, így a dolgozó családnak nem okoz gondot az idős étkeztetése napi szinten.

A házi segítségnyújtás is elindult 2 éve a településen. A szociális alapszolgáltatást feladat-ellátási szerződés keretében biztosította az önkormányzat, azonban 2 éve átvette a szolgáltatást Horvátzsidány, feladat-ellátási szerződéssel Peresznyét is kiszolgálva, és keletkezett is valós igény az ellátásra. Peresznyén eddig 1 ellátott volt. További lehetőség lenne az ellátás megszervezésében, ha több szakalkalmazott felvételével bővíthető lenne az ellátottak köre is, valamint esetlegesen társulási formában is lenne lehetőség további települések bevonásával a bővítésre.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	75	81	156
2017	74	81	155
2018	73	78	151
2019	73	78	151
2020	52	65	117
2021	46	53	99

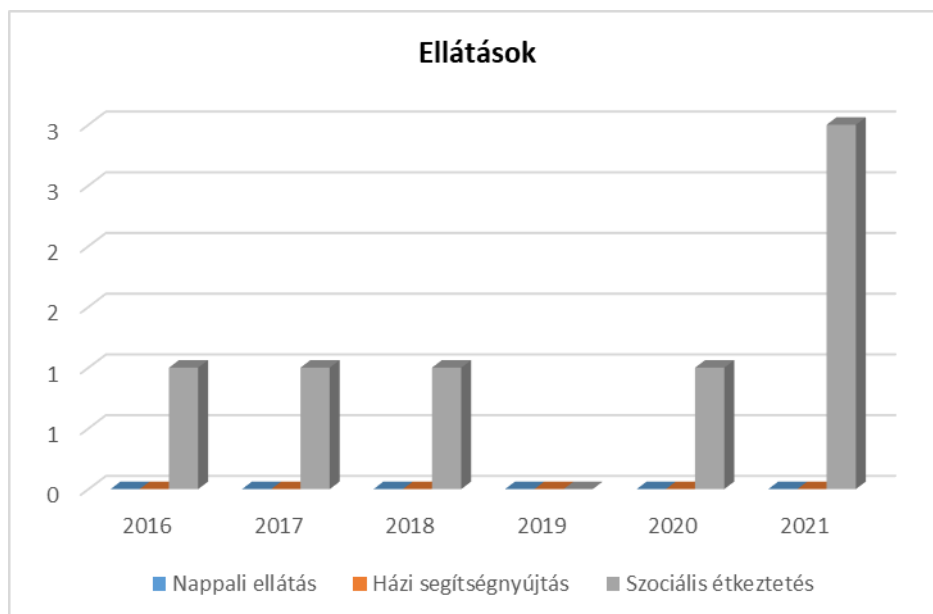
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	146	0	0	1
2017	152	0	0	1
2018	153	0	0	1
2019	154	0	0	0
2020	105	0	0	1
2021	103	0	0	3

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Művelődési Házban a nyitvatartási idő alatt bárki tartózkodhat. Időseknek szóló külön programok nem, de minden korosztályt átfogó programok vannak a településen szép számmal, ahova az idősek is el szoktak látogatni. A konkrétan nekik szervezett éves program az idősek napja. Az önkormányzat minden évben megrendezi az öregek, idősek napját, ahol vendégül látják a falu 70 év feletti lakosait. A falu polgármesterén kívül a helyi plébános is rendszeresen részt vesz az eseményen, ahol valamely kulturális csoport, óvodások, kisiskolások adnak műsort. Minden meghívottnak ajándécsomaggal kedveskednek, melyben általában tea, kávé, édességek találhatók.

c) idősek informatikai jártassága;

Az időskorúak informatikai jártasságával kapcsolatban nincs hiteles adat a birtokunkban. A megkérdezettek köre nem reprezentatív. A megkérdezett időskorúak zöme nem rendelkezik informatikai jártassággal, de többnyire nem is igénylik azt. Akadnak persze olyan időskorúak, akik napi felhasználói az internetnek, különösen az elmúlt években kialakult facebook és messenger használat miatt. Ők kedvtelésből, a modern világ felé irányuló kíváncsiságuk kielégítésére szereztek jártasságok az informatikában, aminek köszönhetően akár ügyeik intézését is interneten keresztül végzik. Az okostelefonok megjelenésével pedig még inkább bővülni látszik az internethasználók köre, mivel ezen keresztül is tudják tartani a kapcsolatot pl. unokáikkal.

d) a generációk közötti programok.

A helyi rendezvények, falunapok, egyéb programok úgy vannak összeállítva, hogy a generációk mind megtalálják a nekik való programot.

A falunapon főznek, sütnek az idősek is, Idősek napján viszont éppen a fiatalok kedveskednek az időseknek zenés műsorral, az iskolás gyerekek versekkel.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek érdeklődési köre a településen két fő irányvonalon halad. Egyrészt az egészség, különféle betegségek, másrészt pedig a vallás. Az ezekkel kapcsolatos eseményeken rendszerint

szép számban jelen van az idősebb korosztály. A művelődési ház és az egyház szervezésében is jócskán akad program a fenti témákban.

Az időskorúak részére, az Idősek Világnapjához kapcsolódóan „Időskorúak idők napi támogatása” természetbeni juttatás bevezetéséről döntött az önkormányzat a szociális ellátások és szociális szolgáltatások helyi szabályairól szóló 6/2018. (XI. 7.) helyi önkormányzati rendelettel.

Települési támogatásként az idők világnapjához kapcsolódóan, ajándécsomagra jogosult az a tárgyévben 70. életévét betöltő személy, aki Peresznye Község közigazgatási területén lakcímmel rendelkezik.

Az időskorúak, idők-napi ajándécsomagjának összege 20 000 Ft/támogatott. A támogatás megállapítása szintén a rendeletben meghatározott kérelemre indul.

Az időskorúak, idők napi támogatási kérelmet minden érintett személy részére a Közös Önkormányzati hivatal eljuttatja, elősegítve az ezzel kapcsolatos rugalmas ügyintézt!

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Időskorúak társadalmi kirekesztettsége	Programokba való integrálásuk, közélet, közösségi élet iránti érdeklődésük felkeltése
	Könyvtári estek szervezése
Az időskorúak közügyek, közösségi ügyekkel szembeni érdektelensége	Információs szolgáltatás, aktív részvétel erősítése
Internethasználat	Képzések szervezése a könyvtári számítógépeken
Magány	Idők nyári gyermekfelügyeletbe bevonása Diákok közösségi szolgálatban látogathatják az időket
Idők egyedülléte, nincs hozzáférésük állandó betegség esetén a szakszerű ellátáshoz, 24 órás felügyelet	A házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése, magasabb létszámmal további ellátotti kör bevonása, érzékenyítés, szemléletformálás

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A 2007. évi XCII. törvény a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről XCII. tv. 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékkal élőkre vonatkozó értékelhető statisztikai adatok nem állnak rendelkezésre, mely alapján reális képet kaphatnánk a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről. A társadalom egyik legsérülékenyebb csoportját alkotják a fogyatékkal élő emberek és családjaik. Feladatunk lenne olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi létük során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási- és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport, szórakozás területén is.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	17	11	28
2017	19	14	33
2018	19	11	30
2019	18	12	30
2020	10	9	19
2021	6	6	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról törvény szerint megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (a továbbiakban: megváltozott munkaképességű személy), és aki

- a) a kérelem benyújtását megelőző
- aa) 5 éven belül legalább 1095 napon át,

ab) 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy

ac) 15 éven belül legalább 3650 napon át

a Tbj. 5. §-a szerinti biztosított volt;

b) keresőtevékenységet nem végez és

c) rendszeres pénzellátásban nem részesül.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően biztosításának tartamára tekintet nélkül jár a megváltozott munkaképességű személyek ellátása annak,

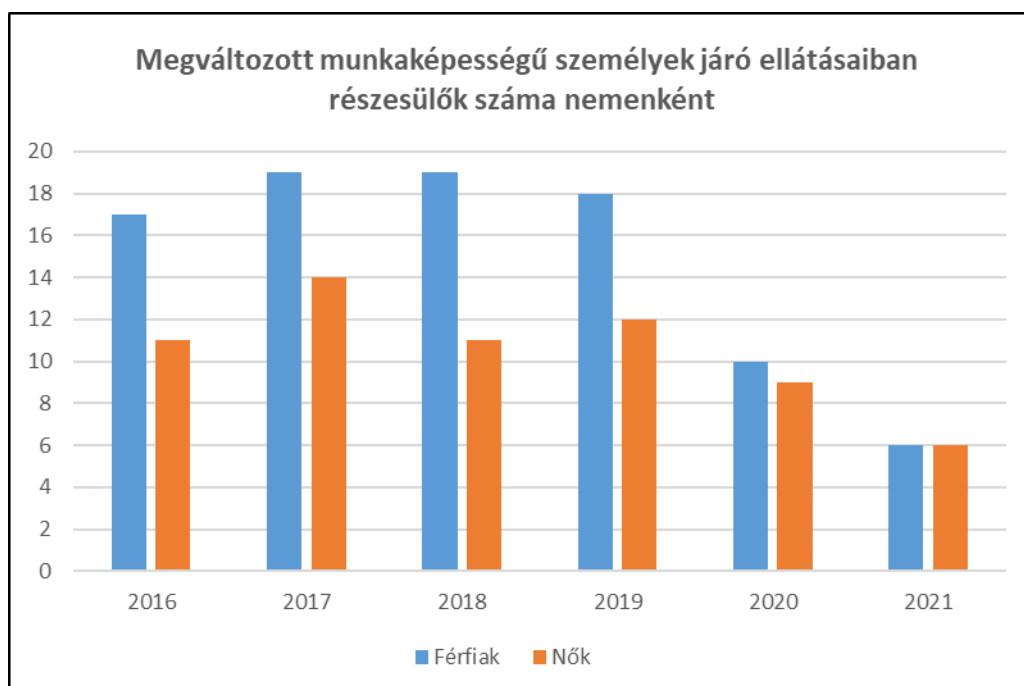
a) aki 35. életének betöltése előtt megváltozott munkaképességűvé vált, és 35. életének betöltését megelőzően megkezdett iskolai tanulmányai alatt vagy e tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, és 30 napnál hosszabb megszakítás nélkül biztosított volt, vagy

b) aki 2011. december 31-én rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban vagy az egészségkárosodott személyek szociális járadékaiban részesült, vagy az ellátásra jogosultságát megállapították, de annak folyósítása 2011. december 31-én szünetelt.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslatától függően:

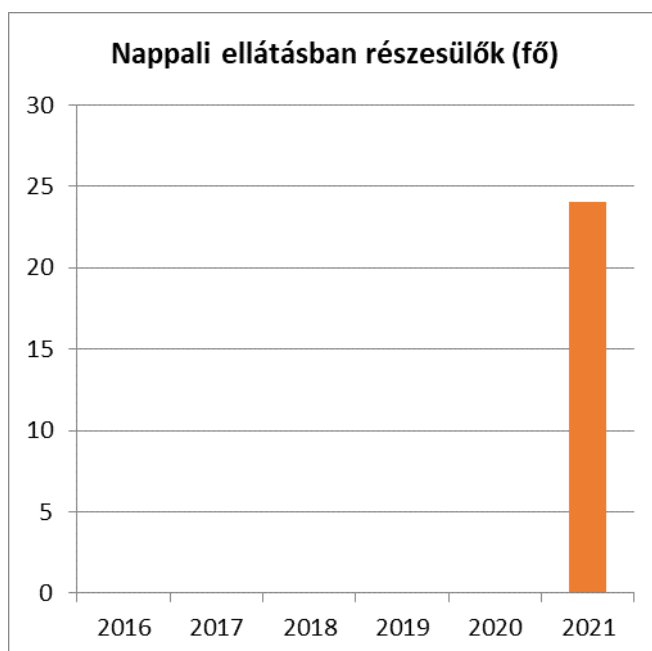
a) rehabilitációs ellátás, vagy

b) rokkantsági ellátás.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A településen nappali ellátásban részesülő fogyatékos személy 2020-ig nincs, sem önkormányzati, sem egyházi sem pedig civil fenntartású intézményben. Nappali, bentlakásos intézmény van Peresznyén és Zsirán, de ott nem a település lakossága él. Ezen bentlakásos intézmények 2021-ben átköltöztek Horvátzsidányba és Peresznyén csak nappali ellátás maradt. Ezen személyek, 24 fő részesül a fenti ellátásban napközben.

2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról törvény szerint a „Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira jogosult az a kérelem benyújtásakor 15. életévét betöltött személy, akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján 60 százalékos vagy kisebb mértékű (a továbbiakban: megváltozott munkaképességű személy), és aki

- a) a kérelem benyújtását megelőző
- aa) 5 éven belül legalább 1095 napon át,
- ab) 10 éven belül legalább 2555 napon át vagy

- a) 15 éven belül legalább 3650 napon át biztosított volt;
- b) keresőtevékenységet nem végez és
- c) rendszeres pénzellátásban nem részesül.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltaktól eltérően biztosításának tartamára tekintet nélkül jár a megváltozott munkaképességű személyek ellátása annak,

- a) aki 35. életének betöltése előtt megváltozott munkaképességűvé vált, és 35. életének betöltését megelőzően megkezdett iskolai tanulmányai alatt vagy e tanulmányai megszűnését követő 180 napon belül biztosítottá vált, és 30 napnál hosszabb megszakítás nélkül biztosított volt, vagy
- b) aki 2011. december 31-én rokkantsági nyugdíjban, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rehabilitációs járadékban vagy az egészségkárosodott személyek szociális járadékaiban részesült, vagy az ellátásra jogosultságát megállapították, de annak folyósítása 2011. december 31-én szünetelt.”

Az 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról 15.§. szerint:

„(1) A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

(2) A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

(3) A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében – a felvételi eljárás során – köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.

(4) A munkáltatót a (3) bekezdésben foglalt kötelezettség abban az esetben terheli, amennyiben

- a) a megüresedett álláshelyet nyilvánosan meghirdette,
- b) az álláshelyre a fogyatékos személy oly módon jelentkezett, hogy jelezte a meghallgatáshoz szükséges speciális igényeit, és
- c) azok biztosítása a munkáltató számára nem jelent aránytalanul nagy terhet. Aránytalanul nagy terhek minősül az, ha a kötelezettség teljesítése a munkáltató működését ellehetetleníti.

16. § Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a fejlesztő foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatásban részesíti.”

A megváltozott munkaképességű személyekkel kapcsolatos ügyek a Vas Megyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatal Foglalkoztatási, Családtámogatási és Társadalombiztosítási Főosztálya Rehabilitációs Ellátási és Szakértői Osztályához kerültek. A foglalkoztatási rehabilitációval összefüggő feladatokat a Foglalkoztatási Osztály látja el.

Peresznyén nem foglalkoztat megváltozott munkaképességű embereket egyik munkahely sem. A közelben Kőszegen két cég foglalkoztat megváltozott munkaképességű embereket: a Mea-Gold Kft. és a Főkefe Kft.

A kőszegi Mea-Gold Kft. (Kőszeg, Kiss János utca 31.) egy zalaegerszegi székhelyű cég kihelyezett telephelye. Magánvállalkozásként a cég nem kap 100 %-os támogatásokat, mint egy

megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató állami vállalat. 2015. évtől az üzemnek a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Intézmény ad helyet. Jelenleg 38 fő megváltozott munkaképességű dolgozóval működik. Korábban bedolgozók is voltak, melyet sajnos megszüntettek és ez nagy probléma. A cég kismegszakítók összeszerelésével foglalkozik, a bedolgozók ehhez mechanikus kapcsolókat szerelnek össze. A munkakezdés reggel hatkor van, és napi négy, hat vagy hét órát dolgoznak a munkavállalók. Mivel nem egységes elbírálás alá esnek a támogatás szempontjából, ezért a dolgozók többsége normában dolgozik. A nagy fluktuáció oka jellemzően az, hogy a dolgozók órábérben fizetett munkát vállalnak.

A FŐKEFE Közhasznú Nonprofit Kft. (Kőszeg, Felső körút 12.) Magyarország legnagyobb, megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató állami tulajdonú társasága, amelynek célja a rehabilitációs foglalkoztatás. Jelenleg 50 telephelye van és a 3800 dolgozójából mintegy 3400-an különféle betegségrcsoportozhoz tartozó megváltozott munkaképességűek. 2007. évben a szombathelyi rehabilitációs testvércég, a Savaria Nett-Pack Kft. a munkahelyek megmentése céljából gyáregységként beolvadt a FŐKEFE Kft-be. A tevékenységük meghatározója, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalók rehabilitációs foglalkoztatása, a sikeres és tartós nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésük elősegítése. A foglalkoztatást integrált módon valósítják meg, kiemelt hangsúlyt helyeznek az egyéni foglalkoztathatósági szempontok érvényesítésére, illetve a szükséges segítő személyzet biztosítására. Biztosítják az egészségi állapotnak és a speciális igényeknek megfelelő akadálymentes munkakörnyezetet. A társaság kiemelt célja ezen felül, a társadalmi szemléletformálás is, a tevékenységükkel szeretnék bemutatni, hogy a megváltozott munkaképességű munkavállalók értékteremtő munkavégzésre képesek piaci körülmények között. A rehabilitációs foglalkoztatás szolgáltatási területei: kézi tevékenységet igénylő feladatok, összeszerelés, ragasztás, hajtogatás, csomagolás, egyénre szabott, egyedi, speciális betanított munkák. Fő profil a magas minőségű, kézi munkafolyamatok: gyártás, összeállítás, csomagolás, adatrögzítés, elektronikai összeszerelés. A munkavállalók jellemzően magas monotonitástűréssel rendelkeznek. Egyedi igényeknek megfelelően a munkaerő kapacitásuk növelhető, fejleszthető speciálisan az adott betanított munkafolyamatra.

Az üzemben jelenleg 28 fő megváltozott munkaképességű, különböző betegségtípusú munkaerőt alkalmaznak, akik papír csomagolóanyagot gyártanak. A üzem létszáma bővül, a tervek szerint 2018 nyarán 32 főre szeretnék fejleszteni a létszámot. A munkaidő 5.30 – 12.50-ig tart. A munkavállalók közül 10 fő 4 órában, 3 fő 6 órában, és 15 fő 7 órában dolgozik.

Közfoglalkoztatás keretében az elmúlt években a településen fogyatékos személy foglalkoztatására nem került sor.

a) munkavállalást segítő lehetőségek;

A településen nincs egyéb lehetőségünk, mint tájékoztatást tudunk adni minden lehetőségről az érdeklődő munkavállalóknak.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Erre vonatkozó adat és információ nem áll rendelkezésre, de általánosságban megállapítható, hogy a diszkrimináció most már nem annyira gyakori jelenség, mint 15-30 évvel ezelőtt.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Az Alpokalja Integrált Szociális Intézmény Győr-Moson-Sopron Vármegye Mozaik Szolgáltató Központ és Idősek Otthona Peresznye két kihelyezett, önálló életvitelt támogató intézménye is Horvátzsidányban található. Az otthonok fő célja az integráció volt, hogy a 2*12 férőhelyet betöltő személyek a település életébe bekapcsolódjanak.

A Kőszegi Szociális Gondozási Központ feladatai közé tartozik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működtetése. A szolgáltatásaikkal hozzájárulnak az egyének, családok valamint a különböző közösségi csoportok jóllétéhez és fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz

való alkalmazkodáshoz. Az intézmény segítséget nyújt a működési területén élő, szociális, mentális problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személyeknek, családoknak. A gondozási feladatokon túl kórházi, illetve pszichiátriai gondozói felkérésre is felkeresnek családokat és nyújtanak segítséget a szociális ügyek intézéséhez.

A Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai és Módszertani intézményben sajátos nevelési igényű tanulók nevelése - oktatása és együttnevelésük támogatása folyik több iskolatípusban, első osztálytól a tizenkettedik osztályig. A legfontosabb feladatunknak tekintik, hogy differenciált segítséget nyújtsanak az alapfokú nevelő-oktató munka területén, majd ezek eredményeire támaszkodva a szakma tanulásához, a társadalmi beilleszkedéshez, a felnőtt életre való felkészüléshez. Az intézmény pedagógusai és összes alkalmazottja azon dolgozik, hogy próbálnak olyan értékrendet felállítani, olyan hagyományokat kiépíteni, egy olyan belső hangulatot varázsolni, ami talán majd meghatározó része lehet növendékeik jövőbeni életének. Igyekeznek olyan alapvető készségeket fejleszteni, szokásokat kialakítani, ami a további életüket, társadalomba való beilleszkedésüket a lehetőségeikhez képest sikeressé teszi. A pedagógusok feladata tehát a tanításon túl a tanulók személyiségfejlesztése, a családi szocializáció hiányosságainak pótlása. Az intézmény tanulóinak önálló életvitele felnőttkorban nehezített igazán, ezért további támogatást és segítséget igényelnének helyi szinten is.

Több kulturális és sportverseny szervezésével a diákok körében el lehetne érni, hogy az ép értelmű tanulók jobban elfogadják társaikat.

A szakembereik fontosnak tartanak érzékenyítő programok szervezését a munkahelyeken is.

Továbbá szükség lenne olyan programokra, mind az ép, mind a fogyatékkal élő diákok körében, ahol megismerkedhetnek

- olyan életutakkal, olyan élő példaképekkel, akik iránymutatást adhatnak a további életükre nézve, illetve
- a kisebbségek kultúrájával (pl. táncház, gasztronómia, népművészet, stb.),
- filmklub, csoportfoglalkozások, drámapedagógiai foglalkozások szervezésére integráltan.

A szakmatanulás után az elhelyezkedést segíthetné a „védett munkahelyek” számának bővítése, különös tekintettel az értelmileg akadályozott tanulókra.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékkal élő személyek pénzbeli ellátásai:

- Magasabb összegű családi pótlék: tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos személyek részére
- Fogyatékosági támogatás: súlyosan fogyatékos személy részére járó pénzbeli juttatás
- Vakok személyi járadéka: 2001. június 30-ig a 18. életévet betöltött erősen látáscsökkenő vagy vak személy részére állapították meg. 2001. július 1-től már csak továbbfolyósítható, új ellátásként nem állapítható meg.
- Rokkantsági járadék

Fogyatékkal élő személyek természetbeni ellátásai:

- Közgyógyellátás: többek között szociálisan rászoruló rokkantsági járadékban részesülő fogyatékos személyek

Szociális alapszolgáltatások:

- Étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- Támogató szolgáltatás
- Nappali ellátás

Szakosított ellátási formák:

- Fogyatékos személyeket ellátó intézmények: fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye, fogyatékos személyek gondozóháza
- Lakóotthon
- Támogatott lakhatás

Egyéb kedvezmények:

- Személyi jövedelemadó kedvezmény
- Gépjárműadó fizetése alóli mentesség
- Utazási kedvezmény
- Utazási költségtérítés
- Ápolási díj, emelt összegű ápolási díj, kiemelt ápolási díj a hozzátartozó részére

Súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményei:

- Személygépkocsi szerzési támogatás
- Személygépkocsi átalakítási támogatás
- Parkolási igazolvány
- Akadálymentesítési támogatás

Peresznye Község Önkormányzata egyéb, helyi támogatást nem biztosít a fogyatékkal élő személyek számára. Pontos adatokkal nem rendelkezünk arra vonatkozóan, hogy a településen fogyatékkal élő személyek milyen pénzbeli ellátásban részesülnek. Az önkormányzat által nyújtott települési támogatás kapcsán közvetve vannak tapasztalataink arról, hogy fogyatékosági támogatásban, magasabb, vagy emelt összegű családi pótlékban részesülnek személyek, illetve fogyatékos személyeket gondozó hozzátartozók ápolási díjban részesülnek-e, de ilyen Peresznye jelenleg nincs.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az ellátások helyi szinten érhetők el, háziorvos, fogorvos, akadálymentesített épületben. Ezen felül Kőszegen és Csepregen, valamint Szombathelyen vehetik igénybe az arra rászorultak az ellátásokat, melyhez a helyi önkormányzat a falubusz rendelkezésre bocsátásával tud segíteni.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A középületek fizikailag és információs/kommunikációs szempontból is nagyrészt akadálymentesítettek.

		Akadálymentes	
Önkormányzat	Cím	Fizikai	Információs és kommunikációs
Peresznye Község Önkormányzata	Hunyadi u. 2.	igen	igen
Óvoda			
Horvátzsidány Angyalkert Óvoda és Bölcsőde Peresznyei Telephelye	Hunyadi u. 1.	igen	igen
Művelődés			
Művelődési Ház	Hunyadi u. 2.	igen	igen

Közösségi tér, könyvtár	Hunyadi u. 2.	igen	igen
Horvát Községi Ház	Hunyadi u. 81.	nem	nem
Egészségügy			
Egészség ház /házi orvos, védőnő/	Hunyadi u. 2.	igen	igen

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A b) pont táblázata összesíti a település középületeinek akadálymentesítettségét. A szolgáltatások elérése is biztosított, pl.: templom, plébánia is fizikailag akadálymentes, infokommunikációs szempontból még több épületben szükséges az akadálymentesítés.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az előzőekben felsoroltakon kívül Josko-Ker. Kft. és a kereskedelmi jellegű tevékenységgel foglalkozó munkahelyek vannak, melyek egy része akadálymentesített.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A buszmegállók fizikailag akadálymentesen megközelíthetők, azonban, infokommunikációs szempontból nem. A járdák állapota nagyrészt jó, felújításra, bizonyos helyeken pedig még kiépítésre szorul, melynek megvalósítását anyagi lehetőségek korlátozzák.

A parkok fizikailag akadálymentesen megközelíthetők, de pl. a játszótereken az eszközök nem. Bük-fürdőn, Gyöngyösfaluban elérhetők fogyatékkal élők számára kialakított játszóterek.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen a helyi szolgáltatások köre nem terjed ki a fogyatékkal élők igényeire.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Helyi szinten előnyben részesítés, az alapszolgáltatásként nyújtott étkeztetés, a fogyatékkal élők számára biztosított napi egyszeri meleg étel tekinthető.

7.4. Fogyatékkal élő személyek sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Ilyen program a településen, az érdeklődés hiánya miatt nem kerül megvalósításra.

7.5 A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi probléma az akadálymentesítettség hiányán kívül nincs, így a felszámolásukra irányuló kezdeményezés nem szükséges, az alábbiakban megállapított következtetéseken kívül.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs megfelelő segítő személyzet	Szociális munkás, akár közfoglalkoztatásban,

	vagy közösségi munkában Diákok közösségi szolgálata
A fogyatékkal élők iránti tolerancia hiánya, elsősorban a fiatalok körében	Új nézőpont kialakítása a fiatalokban, érzékenyítő nap szervezése
Járda és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek	Járda és útszakaszok felújítása pályázati forrásból

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Járda és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek	Járda és útszakaszok felújítása pályázati forrásból.
Közösségi közlekedés	Közösségi közlekedés fejlesztése iránti lobbizás
Horvát nyelv visszaszorulása	Horvát nyelvtanfolyam indítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

- Peresznye Község Önkormányzata
- Horvát Nemzetiségi Önkormányzat Peresznye
- Horvátzsidányi Közös Önkormányzati Hivatal
- Római Katolikus Egyházközség
- Zviranjak Horvát Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesület
- Peresznyei Önkéntes Tűzoltó Egyesület
- Peresznyei Tagóvoda
- Karitás Peresznyei csoportja

A civil szervezetekkel partneri együttműködést alakítunk ki. Általuk kívánjuk bevonni a helyi lakosságot a fejlesztésekbe a közösségi tervezés elvét követve, aktív részvételükkel támogatjuk egymás rendezvényeinek lebonyolítását.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A Közös Önkormányzati Hivatal központja Horvátzsidányban található. Négy település Horvátzsidány, Kiszsidány, Ólmod és Peresznye települések önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati adminisztratív ügyintézése folyik itt. Az együttműködés az önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor között többnyire jónak mondható, mely a különféle közös projektek – például templomfelújítás, falunap, horvát nap megszervezése – közös megvalósítása is igazol.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó települések összehangolják fejlesztéseiket, közös fejlesztési koncepciókat, programokat, javaslatokat fogalmaznak meg, alakítanak ki. Részt vesznek egymás programjain, erősítve az együvé tartozást a települések, és különösen a horvát nemzetiségek közt.

Kőszeg Város Önkormányzatával feladatellátás keretében gondoskodnak közoktatási, szociális feladatok ellátásáról, melyekről korábban olvashattunk.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi horvát nemzetiségi önkormányzat programjai elérhetők, bárki számára nyilvánosak, annak ellenére, hogy ezek kifejezetten a horvát ajkú lakosokat célozzák.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Községünkben a civil szervezetek viszonylag aktív tevékenységet folytatnak. Nem rendelkeznek

saját esélyegyenlőségi programmal, de tevékenységük mindenféle diszkriminációtól mentes. A település önkormányzata anyagi hozzájárulásával támogatja tevékenységüket, melyért cserében maximális együttműködést vár el jelen esélyegyenlőségi program végrehajtásában.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Peresznyén nem működik for profit szervezet.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a)* a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;
- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.
- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Rossz a közösségi közlekedés Horvát nyelv visszaszorulása	Közösségi közlekedés fejlesztése iránti lobb Horvát nyelvtanfolyam
Gyermekek	Általános iskola felső tagozatában a gyermek több településre járnak, így a közösségek szétszakadnak	Közösségi programok, terek létrehozása
Idősek	Időskorúak társadalmi kirekesztettsége Az időskorúak közügyek, közösségi ügyekkel szembeni érdektelensége Internethasználat Magány Idősek egyedülléte, nincs hozzáférésük állandó betegség esetén a szakszerű ellátáshoz, 24 órás felügyelet	Programokba való integrálásuk, közélet, közösségi élet iránti érdeklődésük felkeltése Könyvtári estek szervezése Információs szolgáltatás, aktív részvétel erősítése Képzések szervezése a könyvtári számítógépeken Idősek nyári gyermekfelügyeletbe bevonása Diákok közösségi szolgálatban látogathatják az időseket A házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése, magasabb létszámmal további ellátotti kör bevonása, érzékenyítés, szemléletformálás
Nők	GYES-ről, GYED-ről való visszatérés nehézségei, munkahelyek elvesztése GYES, GYED ideje alatt történő elszigetelődés	Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe Képzések, e-learning programban való részvétel, közösségi programok

Fogyatékkal élők	Nincs megfelelő segítő személyzet A fogyatékkal élők iránti tolerancia hiánya, elsősorban a fiatalok körében Járda és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek	Szociális munkás, akár közfoglalkoztatásban, vagy közösségi munkában Diákok közösségi szolgálata Új nézőpont kialakítása a fiatalokban, érzékenyítő nap szervezése Járda és útszakaszok felújítása pályázati forrásból
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Járda és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek Rossz a közösségi közlekedés Horvát nyelv visszaszorulása	Járda és útszakaszok felújítása pályázati forrásból Közösségi közlekedés fejlesztése iránti lobbí Horvát nyelvtanfolyam indítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a település célja az itt élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez tartozás a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalmi szerepvállalása azonos a többi lakoséval, a munkaerőpiacon aktív szerepet tudnak vállalni, békésen együtt tudnak élni a lakossággal.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életkörülményei javuljanak, megélhetési problémáik mérséklődjenek, lehetőség szerint ne legyen mélyszegénységben élő lakosa a településnek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek esélyegyenlőségének biztosítását, nevelésük, oktatásuk, fejlesztésük során.

Folyamatosan oda figyelünk, hogy az idősek minőségi életet tudjanak élni a településen, segítségük, gondozásuk, megbecsülésük fontos célkitűzésünk, nem hagyjuk, hogy elszigetelődjenek a lakosságtól.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy a gyermekvállalást követően ne induljanak hátránnyal a munkaerőpiacon, hogy a családalapítás terhe ne kizárólag az ő vállukra nehezedjen.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének megteremtésére is, a felénk irányuló ellenszenv megszüntetésére, a velük szemben tanúsított tolerancia és empátia erősítésére.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közösségi közlekedés fejlesztése	Közösségi közlekedés fejlesztése	Közösségi közlekedés fejlesztése	-	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	Közösségi közlekedés szervezőjének megkeresése, lobbizás	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Közösségi közlekedésbe sikerül több járatot bevonni		Kihasználtság esetén fenntartható	nem releváns
2	Horvátul a horvátságért	Horvát nyelv felelevenítése, megőrzése horvát nyelvtanfolyammal	Horvát nyelv felelevenítése, megőrzése horvát nyelvtanfolyammal	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázat keresés Pályázat benyújtás – oktató finanszírozására Tanfolyam indítás	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Nyelvtanfolyam elindítása, folyamatos kurzusok indítása, fiatalok nyelvhasználat	Pénzügyi: oktató finanszírozása Humán: Megfelelő oktató találása, jelentkezők megfelelő száma Technikai: terem biztosítása	Érdeklődés esetén fenntartható	Szomszédos horvát önkormányzatokkal együttműködés.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Szabadidős programok szervezése gyermekek számára	Szabadidős programok szervezése gyermekek számára	Szabadidős programok szervezése gyermekek számára	-	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Szabadidős programok szervezése gyermekek számára IKSZT Peresznye, Óvoda Peresznye, Könyvtár Peresznye, Zvijezdice táncsoport	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Gyermekek programokon való részvétele	Pénzügyi: eszközök finanszírozása Humán: jelentkezők megfelelő száma Technikai: programokhoz	Érdeklődés és finanszírozás esetén fenntartható	Szomszédos önkormányzatok programjain részvétel.

						Horvátzsidány segítségével				terek biztosítása		
2	Közösségi programok	Kiesnek a látókörből a más településre járó gyerekek (óvoda, iskola). Általános iskola alsó/felső tagozatában a gyermek több településre járnak, így a közösségek szétszakadnak	Közösségi programok, terek létrehozása	-	„Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Programok szervezése, melyek közelebb hozzák egymáshoz a más településekre járókat	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az érdeklődő gyermek, fiatalok száma.	Pénzügyi :pályázati forrás humán : programszervező technikai: számítástechnikai eszközök	Érdeklődés esetén és folyamatos pénzügyi támogatással fenntartható	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Vissza a közösségbe!	Nők elszigetelődése GYES,GYED ideje alatt GYES-ről, GYED-ről való visszatérés nehézségei, munkahelyek elvesztése	Baba-mama klub, Képzések, e-learning programban való részvétel, közösségi programok Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe	-	„Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030)	Képzések, e-learning programban való részvétel, közösségi programok Jogi és munkaerő-piaci tanácsadás Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe Programok szervezése, melyek közelebb hozzák egymáshoz az anyukákat	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	A nők szülés utáni elhelyezkedési statisztikáinak javulása	Pénzügyi: pályázati forrás humán: programszervező, nők, idősek technikai: számítástechnikai eszközök	Pénzügyi támogatás és érdeklődés esetén fenntartható	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Közösségbe(n) idősen is!	Sok az egyedülálló idős, özvegy nő Internethasználat nehézségei időskorban közösségi ügyekkel szembeni érdektelensége	Programokba való integrálásuk, közélet, közösségi élet iránti érdeklődésük felkeltése Könyvtári estek szervezése Internetes képzések szervezése	-	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2023- 2024)	közösségi programok – könyvtári estek szervezése Idősek bevonása a gyermekfelügyeletbe Programok szervezése, melyek közelebb hozzák egymáshoz az időseket Internetes képzések szervezése	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az idős nők közösségbe visszaintegrálása.	Pénzügyi támogatás és érdeklődés esetén fenntartható	Pénzügyi: pályázati forrás humán: programszervező, nők, idősek technikai: számítástechnikai eszközök	nem releváns
2	Időskorúak a társadalomban	Sok az egyedül élő idős lakos, aki igényli a segítséget a ház	Diákok bevonása közösségi szolgálattal Falugondnoki	-	Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022), (2023-	Könyvtári estek szervezése Idősek napja szervezése	Peresznye Község	2028. 12. 31. (vasárnap)	Aktív résztvevők száma a	Pénzügyi, humán: programszervező, idősek technikai:	érdeklődés esetén	nem releváns

		körül, illetve rosszul, baleset, baj esetén nincs kitől segítséget kérni, Idős lakosok nehéz önellátása Egészségügyi szakellátások elérésének nehézségei Magány	szolgálat kialakítása A házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése, magasabb létszámmal további ellátotti kör bevonása, érzékenyítés, szemléletformálás		2024)	Előadások, képzések a korosztály számára A házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése, magasabb létszámmal további ellátotti kör bevonása, érzékenyítés, szemléletformálás Diákok bevonása közösségi szolgálattal	Önkormányzata		programokon	számítástechnikai eszközök	fenntartható	
--	--	---	--	--	-------	--	---------------	--	-------------	----------------------------	--------------	--

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Érzékenységnövelés a társadalmilag érzékenyekre	Nincs megfelelő segítő személyzet A fogyatékkal élők iránti tolerancia hiánya, elsősorban a fiatalok körében Járdák és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek	Szociális munkás, akár közfoglalkoztatásban, vagy közösségi munkában Diákok közösségi szolgálata Új nézőpont kialakítása a fiatalokban, érzékenyítő nap szervezése Járdák és útszakaszok felújítása pályázati forrásból	-	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati lehetőség keresése, érzékenyítő rendezvények, nap megvalósítása Szociális munkás, akár közfoglalkoztatásban, vagy közösségi munkában Diákok közösségi szolgálata	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Szociális munkás alkalmazása Érzékenyítő nap megszervezése, érdeklődők felkeresése Tolerancia és hátrányos megkülönböztetés csökkentése	Pénzügyi. pályázati forrás humán: programszervező, polgármester	Érdeklődés esetén fenntartható	nem releváns
2	„Élet, akadályok nélkül”	Járdák és utak, útszakaszok állapota nem felel meg a mozgáskorlátozottak közlekedési igényeinek	Épületek, közterületek, járda és útszakaszok akadálymentesítése	-	Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Pályázati lehetőség kapcsán folyamatos megvalósítás	Peresznye Község Önkormányzata	2028. 12. 31. (vasárnap)	Fogyatékkal élők integrálódása a társadalomba, személyes ügyintézésük számának növekedése	Pénzügyi: pályázati forrás	Pénzügyi lehetőségek esetén folyamatos megvalósítás, karbantartás	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

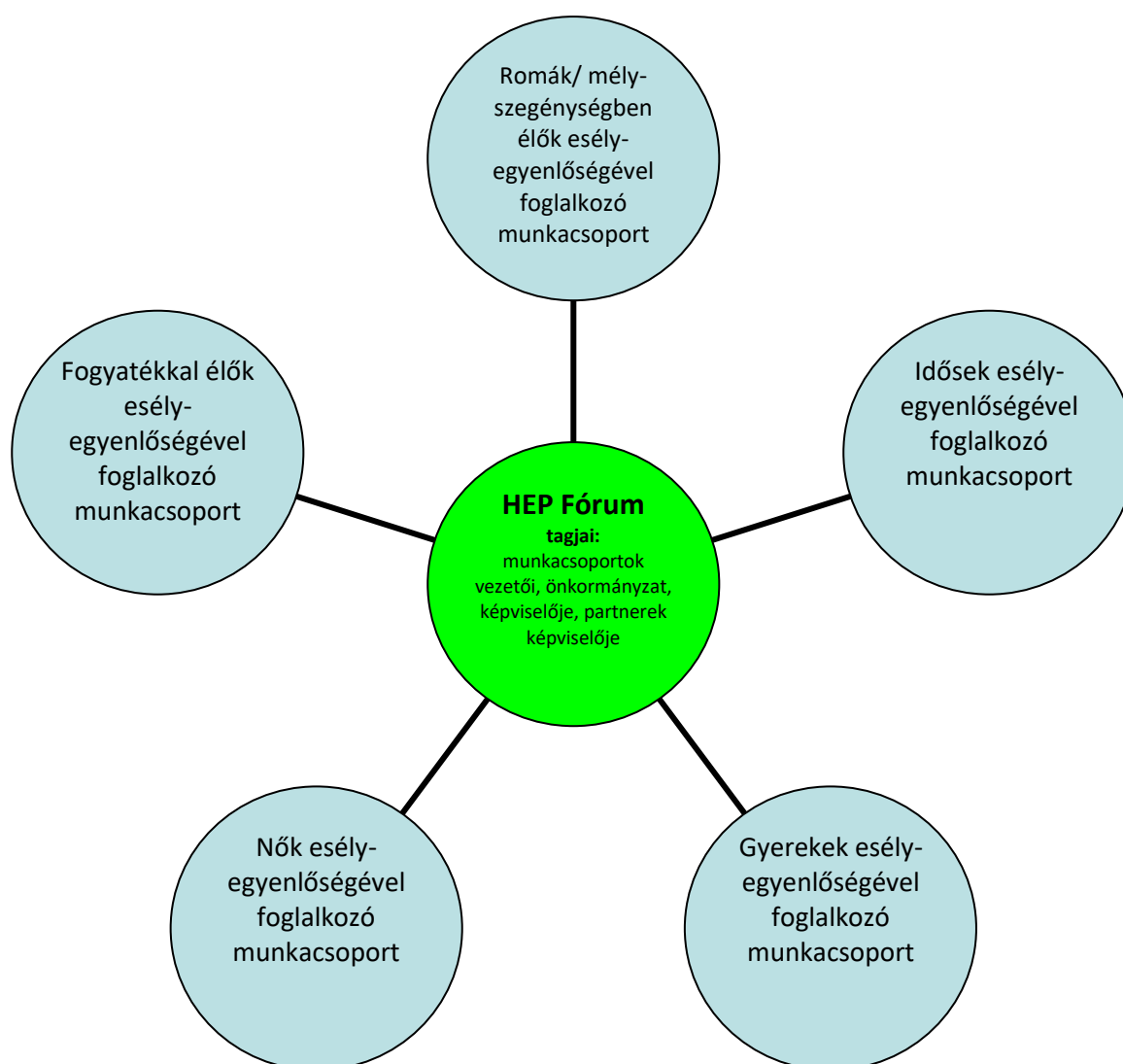
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Peresznye község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Peresznye Község Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 72/2023. (XII.14.) számú határozatával elfogadta.

III. Peresznye Község Önkormányzatának képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) felülvizsgálta és .../2025. (XII.16.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Peresznye, 2025.12.16.

Kornfeind József polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA